

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมล อกุลยพันธ์. "การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง และศีลธรรม
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. พระนคร:
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2517.
- กวี ขาวหนู. "หน่วยการสอนสังคมศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ตอนต้น." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2516.
- จุง เต ฟาง. ตารางวิเคราะห์ข้อสอบ, พิมพ์ในประเทศไทย ได้รับอนุมัติจาก E.T.S.
แห่งสหรัฐอเมริกา (พระนคร: วัฒนาพานิช, 2514)
- จงกั แสงเพชร. "กระบวนการวางแผนการศึกษา." สามัญศึกษา, 11(มกราคม, 2517)
หน้า 16.
- ✓ ฉันทนา ภาคบงกช. "การสอนสังคมศึกษาหน่วย "วันสำคัญของชาติ" ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ควยกระบวนการกลุ่ม." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ชัยพร วิชาวุธ. "พัฒนาการใหม่ในวิชาจิตวิทยา การเรียนและการจำ." ศูนย์ศึกษา,
(มกราคม - กันยายน, 2519) หน้า 90.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ศูนย์การเรียนรู้ใหม่สำหรับการปฏิรูประบบห้องเรียน." วารสารครุศาสตร์, 6 - 7 (ตุลาคม 2516 - มกราคม, 2517) หน้า 54.
- ทีศนา เขมมณี. "การทำงานกลุ่ม." เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา Group Dynamics. สภาการศึกษาไทย โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, 2519 (เอกสารอัครสำเนา)
- ทีศนา เทียนเสมอ. "กระบวนการเรียนโดยการทำงานกลุ่ม." วารสารครุศาสตร์, 5 - 6 (สิงหาคม - พฤศจิกายน, 2515).
- ✓ นันทนา เทพวิรัช. "การเปรียบเทียบการสอนวิทยาศาสตร์ หน่วย "พลังงาน" โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีการสอนแบบธรรมชาติ." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์-มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติประยุกต์สำหรับครู, ครั้งที่ 3 พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2515.
- เปลื้อง ณ นคร. "จิตวิทยาสังคม." วิทยาสาร, 27(กุมภาพันธ์, 2516) หน้า 15.
- ปัทมา เทพอักษรพงศ์. "การสอนอ่านเอาเรื่องภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการกลุ่ม." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- พัชรีย์ เอี่ยมทัศน. "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์หน่วย "ร้อยละ" โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีการสอนแบบธรรมชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

เพ็ญจันทร์ กุประเสริฐ. "การสอนที่ลัทธิธรรมในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

✓ ยาวพา เคชะคุปต์. "ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.

ลาวัณย์ วิทยาอุทัยกุล. "แนวคิดในการนำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะแวดล้อมมาสอนในวิชา
สังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา." วารสารครุศาสตร์, 6(กรกฎาคม - สิงหาคม,
2519) หน้า 76.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ. หลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย, พระนคร:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2519.

สาโรช บัวศรี. "คตินิยมและแนวทางการศึกษาของไทยในอนาคต." รายงานการประชุม
ทางวิชาการครั้งที่ 3, (พระนคร: กรมสามัญศึกษา, 2512)

สุนน อมรวีวัฒน์. "การใช้สิ่งแวดล้อมในการสอนที่ลัทธิธรรม." คู่มือศึกษา,
9(5) (พฤษภาคม, 2505) หน้า 35.

_____. "หลักสูตรประถมศึกษาฉบับใหม่." เอกสารประชุมทางวิชาการของ
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ประถม) 17 - 19 มกราคม 2519.
(เอกสารอัครสำเนา)

สุรินทร์ สรสิริ, และคำรง มัชฌมนันท์. "วิธีสอนสังคมศึกษา." การสอนสังคมศึกษา,
(พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2505) หน้า 1.

สมถวิล อัจฉรินทร์. "การสำรวจการวัดผลในวิชาศีลธรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น."
 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505.

อดุลย์ วิเชียรเจริญ. "ปัญหาการศึกษาและวิชาการของไทย." ศูนย์ศึกษา
 9(กรกฎาคม – สิงหาคม, 2514) หน้า 3.

อนงค์ ประมุขกุล. "บทบาทของการสอนสังคมศึกษา ชั้นระดับประถมศึกษาตอนต้นต่อการ
 ปลุกฝังความคิดรวบยอด ของการ เป็นพลเมืองดี." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Beyer, Barry K. "Conducting Moral Discussion in the Classroom"
Social Education, V. 40 NO. 4 (April, 1976).
- Cartwright, Borwin, and Alvin Zender. Group Dynamics,
3 ed. New York: Harper and Row Publisher, 1960.
- Durkheim, George Simpson Emile. Selection From His Work.
New York: Thomas V. Crowell Co., 1969.
- Ebell, Robert L. Essential of Educational Measurement.
New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1972.
- Garrett, Henry E. Statistics in Psychology and Education.
New York: Longmans, Green and Co., 1961).
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York:
McGraw-Hill Book Company, Inc., 1959.
- Handerson, George, Human Relation From Theory and Practice.
Oklahoma: The Macmillan Company, 1967.
- Jerolimek, John. Social Studies in Elementary Education.
New York: The Macmillan Company, 1967.
- Michells John. Social Studies For Children in a Democracy
Recent Trends and Developments. Englewood Cliff,
New Jersey: Prentice-Hall Inc., 1960.

Seashore, Charles. "What is Sensitivity Training?"
Sensitivity Training and Laboratory Approach,
Illinois: P.E Peacock Publisher, Inc., 1970.

Thorndike, Robert L. Education Measurement, Washington D.C.:
American Council on Education, 1961.

Tisana Tiansame. "A Model for Pre - Service Teacher Training
in Human Relations for Thailand," Unpublished Ph.D.
Dissertation, Arizona State University, 1972.

Zimbardo, Phillip, and Ebbel B. Ebbesen. Influencing Attitudes
and Changing Behavior. Wesley: Addison, 1969.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แบบทดสอบ และช้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดทัศนคติค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์

คำอธิบายในการทำแบบสอบ

1. นักเรียนจะได้อ่านเรื่องสั้นสนุก ๆ แล้วลองคิดเทียบกับตัวของนักเรียนเองว่าคิดเหมือนกับเรื่องที่อ่านมาน้อยเพียงไร

2. นักเรียนจะคิดให้ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง แล้วตอบโดยกา ~~X~~ ทั้หัวข้อของคำตอบซึ่งอยู่ทางคามขวามือ ดังตัวอย่าง (ครูเขียนให้ดู)

ตัวอย่าง (๐)

จอยช่วยทำงานบ้าน เช่นรดน้ำต้นไม้ ถูบ้าน	ก. เกือบตลอดเวลา
ช่วยเหลือย่น้อง เพื่อแบ่งเบาภาระของคุณแม่	ข. บ่อย ๆ
นักเรียนคิดว่าถ้ามีเวลาว่าง นักเรียนจะปฏิบัติ	ค. บางครั้งบางครั้ง
เช่นเดียวกับข้อข้างใหม่	ง. เกือบไม่เคยเลย

3. ตัวอย่างของงานบ้านที่ยกให้ดูนี้อาจต่างไปจากสิ่งที่นักเรียนเคยช่วยทำ เช่น ช่วยเช็ดรถ หรือ ซวยของหนารจน เพื่อแบ่งเบาภาระคุณแม่หรือผู้ปกครอง นักเรียนก็สามารถนำมาเทียบกับตัวอย่างใดเช่นเดียวกัน

4. หากมีใครสงสัยยกมือถามครูเดี๋ยวนั้น ขอให้นักเรียนเขียนชื่อตัวกระดาษให้เรียบร้อย

5. เราจะทำข้อสอบ 37 ข้อนี้ในเวลา 40 นาที

ขอให้ทุกคนทำด้วยความตั้งใจและจริงใจที่สุด

.....

ชื่อ..... นามสกุล..... ชั้น

ใคร เคยคิดหรือเคยทำอย่างนี้บ้าง ?

1. คิมชอบเอาของเล่นมาเล่นที่โรงเรียน เขาเอารถถังซึ่งโซลานแลวมีประกายไฟแวบ ๆ มาเล่น เพื่อนอยากขอเล่น คิมไม่ยอมให้เพื่อนได้แต่ละตงรถถังเลย ถ้านักเรียนนำของเล่นมาโรงเรียน นักเรียนจะทำอย่างคิมบ้างไหม
 - ก. เกือบตลอดเวลา
 - ข. บ่อย
 - ค. บางครั้งบางครั้ง
 - ง. นาน ๆ ครั้ง
 - จ. เกือบไม่เคยเลย
2. กรุณาเป็นเพื่อนที่ทุกคนมักมาหาเมื่อยามต้องการให้เพื่อนช่วยเหลือ เพราะกรุณาไม่เคยปฏิเสธที่จะช่วยเพื่อนเลย บางครั้งแม้จะไม่ขอรอง ถ้ากรุณาทราบก็จะรีบช่วยเหลือ นักเรียนคิดว่าถ้ามีโอกาส นักเรียนจะปฏิบัติอย่างกรุณาอย่างไร
 - ก. เกือบไม่เคยเลย
 - ข. นาน ๆ ครั้ง
 - ค. บางครั้งบางครั้ง
 - ง. บ่อย ๆ
 - จ. เกือบตลอดเวลา
3. ครูเคยสอนไว้ว่า "ถ้าเราช่วยผู้อื่น ผู้อื่นจะช่วยเหลือเรา" นุชกาทำตามคำแนะนำของครู และพยายามช่วยเหลือเพื่อนเมื่อมีโอกาส นักเรียนคิดว่าถ้ามีโอกาสจะปฏิบัติเช่นเดียวกับนุชกาบ้างไหม
 - ก. เกือบไม่เคยเลย
 - ข. นาน ๆ ครั้ง
 - ค. บางครั้งบางครั้ง
 - ง. บ่อย ๆ
 - จ. เกือบตลอดเวลา
4. คอยมักชอบกระซิบกระซาบให้เพื่อนทำอะไร ๆ ให้ตัวเขาเสมอ วันนี้คอยจะแหวะไปซื้อของให้คุณแม่ตอนเย็น คอยชวนตัวไป ตัวไม่ยอมไป เพราะอยากรีบกลับไปทำการบ้าน แต่แล้วคอยก็รีบเร่งจวนตัวต้องไปเป็นเพื่อนคอย ถ้านักเรียนมีธุระอย่างคอย นักเรียนจะทำอย่างเขาบ้างไหม
 - ก. เกือบตลอดเวลา
 - ข. บ่อย ๆ
 - ค. บางครั้งบางครั้ง
 - ง. นาน ๆ ครั้ง
 - จ. เกือบไม่เคยเลย

5. เคยเชื่อถือความคิดของตนเองมาก คั้งนั้นเขา
ไม่ค่อยชอบปรึกษาหารือใคร หรือขอให้ใคร
ช่วยเหลือเขาเพราะไม่มีใครทำอะไรได้ถูกใจ
เท่าตัวเขา นักเรียนมีความคิดอย่างเขบบางใหม่
6. เวลาทำงานกลุ่มควยกัน ประชามักเป็นผู้นำเสมอ
เขาจะเป็นผู้ตัดสินใจเด็ดขาด เพราะประชาเชื่อ
ความคิดของเขาเป็นใหญ่ และเพื่อน ๆ ก็เกรงใจ
เขามาก ถ้านักเรียนอยู่ในฐานะของประชา
นักเรียนจะปฏิบัติอย่างเขบบางใหม่
7. นลินเป็นคนเกรงใจเพื่อน เขาไม่ค่อยกล้าผิคสัญญา
หรือทำให้เพื่อนรอเขาเลย วันนั้นนลินจะไปเที่ยว
กับเพื่อนที่สี่แยกราชประสงค์เวลา 10.00 น.
บังเอิญมีเหตุให้เสียเวลาจนเกือบถึงเวลานัดก็ยัง
ไม่ไปถึงสถานที่นัดพบ คั้งนั้นนลินจึงยอมเสียเงิน
ขึ้นแท็กซี่ไปให้ทันนัดพวกเพื่อน ๆ นักเรียนเคยรู้สึก
ว่าต้องทำอะไร ๆ ให้ส่วนรวมสบายใจ ไม่ต้อง
ผิคหวังเพราะเราเอง อย่างนลินบ้างใหม่
8. เวลาเกิดปัญหาขึ้น วิมลมักนำมาปรึกษาหารือเพื่อน
เสมอ เพราะวิมลเชื่อว่าจะช่วยใหแก้ปัญหาคัด
กว่าคิดค้นแก้ไขตามลำพังคนเดียว เมื่อนักเรียน
มีปัญหาคองคิด นักเรียนทำอย่างวิมลบ้างใหม่
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางคราว
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางคราว
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางคราว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางคราว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา

9. เมื่อแข่งขันแพ้ วิไลบ่นอย่างท้อใจว่า "คะแนน
ของกลุ่มเราสู้ของกลุ่มอื่นไม่ได้" วิไลจึงไม่ค่อย
ชอบการแข่งขัน เวลาแข่งขันกัน นักเรียนเคย
รู้สึกอย่างไรบ้างไหม
10. เวลาแข่งขันชนะ "อู๋มักชอบแสดงความดีใจ
ออกมานอกหน้า บางครั้งคุยโอ้อวดจนเพื่อนที่แพ้
รู้สึกไม่พอใจ เมื่อนักเรียนชนะผู้อื่น นักเรียน
เคยแสดงอย่างไรบ้างไหม
11. วรภาไม่ชอบเล่นกับเพื่อนที่แค้นตัวสกปรกรูปร่าง
เรียนอ่อน ถูกครูดบอย ๆ เธอเห็นว่าเขาเป็น
เด็กไม่ดี ถ้านักเรียนมีเพื่อนอย่างนั้น นักเรียนจะ
รู้สึกต่อเพื่อนอย่างไรบ้างไหม
12. กานต์รักครูปรานี เพราะครูปรานีให้ความสนใจ
นักเรียนทุกคนเท่ากัน แม้เวลาทำผิดก็ลงโทษโดยไม่
เลือกที่รักมักที่ชัง นักเรียนรักครูของนักเรียน
อย่างไรบ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบจะไม่เคยเลย
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
- ก. เกือบไม่เลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา

13. นลินีหวังดีต่อเพื่อน เขามีวิธีพุดตักเตือนเพื่อนโดยไม่ทำให้ผู้อื่นโกรธ และเชื่อฟังเป็นอย่างดี ถ้านักเรียนอยากพุดเตือนเพื่อนนักเรียนจะถูกอย่างนลินีได้บ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
14. นายเทพสละที่นั่งบนรถเมล์ให้หญิงชรานั่ง เขาจะแสดงน้ำใจและเสียสละให้ผู้อื่นได้อย่างไร นักเรียนได้เคยแสดงน้ำใจต่อผู้อื่นอย่างไร ทำนองเดียวกันกับนายเทพบ้างหรือไม่
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
15. พิทยาไม่ชอบการทะเลาะวิวาท เมื่อเขาเห็นเพื่อนจะชกต่อยกัน เขามักจะเข้าห้ามปรามให้เจรจากันโดยใช้เหตุผล ถ้านักเรียนพบคนโกรธกัน นักเรียนจะทำหน้าที่ทำนองเดียวกันกับพิทยาบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
16. เวลาพักผ่อนของเล่นใหม่ ๆ มาให้โจโจเล่นด้วย โจโจต้องพยายามให้คุณแม่ซื้อให้บ้าง โจโจชอบมีทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่นเสมอ นักเรียนเคยรู้สึกอย่างไรบ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย

17. ~~17.~~ นิ่มไม่เคยชอบไปตลาดกับคุณแม่ เพราะคุณแม่
ไม่ชอบคิดล่วงหน้าว่าจะทำอาหารอะไร
ควรซื้ออะไรบ้าง จึงต้องเดินวนเวียนอยู่เป็น
นานกว่าจะได้ของครบตามที่ต้องการซื้อ ถ้า
นักเรียนเป็นนิ่ม ใ้รับมอบหมายให้ซื้อกับข้าว
นักเรียนจะทำอย่างคุณแม่ของนิ่มบ้างไหม
18. เวลาสุภาทำงานอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ สุภาคมักจะ
ให้เพื่อนช่วยกันออกความเห็นว่าคุณควรเริ่มคนทำ
อะไรก่อน อะไรหลัง ถ้านักเรียนทำงานอยู่จะ
ทำอย่างสุภาบ้างไหม
19. ~~19.~~ อาทิตย์หน้าป้อมจะไปพักผ่อนที่ค่ายแห่งหนึ่ง
ป้อมนั่งวางแผนว่าจะเตรียมของใช้อะไรบ้าง
แล้วจดไว้เพื่อเป็นแนวในการจัดกระเป๋าเดินทาง
ถ้านักเรียนเตรียมตัวทำสิ่งใด นักเรียนคิดว่าจะ
วางแผนอย่างป้อมบ้างไหม
20. เวลาคุยกับผู้อื่น วิมลจะให้ความสนใจและตั้งใจ
ฟังเป็นอย่างดีเสมอ วิมลแสดงเจตน์กับทุก ๆ คน
นักเรียนคิดว่าจะสามารถทำอย่างวิมลบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา

21. เวลาที่ตั้งฟังผู้อื่นพูด คิ๊งมักไม่สามารถจดจอนั้นนั้นพุดจบ
เขามักแสดงความกึกเห็นหรือโต้แย้งออกมาก่อนที่
ผู้อื่นจะพุดจบ นักเรียนเคยเป็นอย่างคิ๊งข้างใหม่
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
22. เพื่อน ๆ ชอบให้ตอยเล่านิทานให้ฟังเพราะเขา
เล่าได้ชัดเจนและลำดับเรื่องได้ดี นักเรียนคิดว่า
เพื่อน ๆ เคยชื่นชมในความสามารถของการเล่า
เรื่องของนักเรียนข้างใหม่
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
23. เวลาลูกเกดโกรธเพื่อน ลูกเกดไม่กล้าแสดง
ความรู้สึกให้ใครรู้: เพื่อน ๆ จึงพากันคิดว่า
ลูกเกดเป็นคนใจดีและอารมณ์เย็น ถ้านักเรียน
โกรธเพื่อน นักเรียนสามารถทำอย่างลูกเกด
ได้เพียงใด
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบไม่เคยเลย
24. เวลาฟังคำสั่งต่าง ๆ หรือฟังกติกาในการเล่นเกมส์
ตอยมักตองให้ผู้อื่นอธิบายให้ฟังเพิ่มเติมอยู่เสมอ
นักเรียนตองให้ใครอธิบายให้ฟังอย่างตอยข้างใหม่
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย

25. เวลากลับไปถึงบ้าน ศศิธรมักไม่มั่นใจในการทำ
การบ้านเพราะไม่ค่อยเข้าใจคำสั่งที่เขียนใน
สมุดจดการบ้าน นักเรียนเคยเป็นเหมือนศศิธร
บ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
26. สุชาติรู้สึกภูมิใจเมื่อได้ออกไปพูดหรือแสดง
กิจกรรมหน้าชั้นเรียน เมื่อใดมีโอกาสมักจะ
ออกไปแสดงอยู่เสมอ ถ้านักเรียนมีโอกา
นักเรียนจะทำเช่นสุชาติบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
27. จเรเป็นหัวหน้ากลุ่มที่สบายไม่หนักเหนื่อยมาก
จนเกินไป เพราะจเรมักให้กลุ่มประชุมกันแล้ว
กระจายงานให้ทั่วกันคนละชิ้น ถ้านักเรียนเป็น
หัวหน้ากลุ่ม นักเรียนคิดว่าจะสามารถทำอย่าง
จเรบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
28. เมื่อเอกรับงานจากจเรมาแล้ว เอกนำไปให้คุณแม่
ช่วยทำให้ที่บ้าน เพราะเอกชอบนำเวลาไปเล่น
ทุกครั้งที่เอกทำงานนอกเวลา เอกจะดีใจเพราะ
ไม่ต้องทำงานด้วยตนเอง ถ้ามีโอกาสนักเรียน
คิดว่าจะทำอย่างเอกบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้งว
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา

29. ในการรายงานผลที่หน้าชั้น วิทย์รายงานผิดพลาดมาก จเรและเพื่อน ๆ พากันโกรธวิทย์อย่างมาก ถ้า ถ้านักเรียนมีเพื่อนร่วมงานอย่างวิทย์ นักเรียน จะรู้สึกต่อเขาเช่นเดียวกันบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
30. เมื่อจเรและเพื่อนรู้ว่าวิทย์รายงานผิดพลาด เพราะความเข้าใจผิด เนื่องจากระหว่างเรียน วิทย์ไม่สบายหยุดเรียนบ่อย ๆ ทุกคนพากันเห็นใจ และให้อภัย ถ้านักเรียนมีเพื่อนที่ทำผิดเพราะมีความจำเป็น นักเรียนจะให้อภัยเขาได้เพียงใด
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
31. ในการไปพักผ่อนของลูกเสือทุกคนในค่ายทำหน้าที่ เพื่อส่วนรวม เช่น ทำกับข้าว ตักน้ำ เก็บฝืน กอกลงไฟ ฯลฯ นักเรียนคิดว่าควรนำวิธีแบ่งงาน ของลูกเสือมาใช้ในบ้านเราบ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
32. การเดินทางไกลครั้งหนึ่ง ตูยเดินทางไปเป็นเวลา หลายชั่วโมงควยความเข้มแข็งอดทน ไม่นับคร่ำครวญ อย่างเพื่อนบางคน ไม่ว่าจะทำอะไร ตูยจะทำ ควยความอดทนเช่นนี้เสมอ หากนักเรียนต้องทำ สิ่งที่ยากลำบาก นักเรียนจะแสดงควยความอดทน เช่นตูกเพียงไร
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา

33. ก้อยมักคิดว่าตนเป็นเด็กไม่คี่ เมื่อทำอะไรมีคนน้อยกว่า
ก็ไม่สบายใจมาก ก้อยจึงเป็นเด็กมีความทุกข์
นักเรียนคิดว่านักเรียนคิดมากอย่างก้อยบ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
34. สรพงษ์ เป็นคนมีมารยาทดี เขาไม่ชอบรบกวน
หรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ราคายใจ เพื่อน ๆ จึงรัก
สรพงษ์มาก นักเรียนคิดว่า นักเรียนทำตัวเหมือน
สรพงษ์แค่ไหน
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
35. สาวีตร ชอบแอบเล่นในขณะที่ครูสอน บางครั้ง
เหม่อลอย จึงมักฟังครูไม่รู้เรื่อง นักเรียนเคยทำ
อย่างสาวีตรบ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย
36. เวลาคุณแม่ไม่สบายใจ น้อยพยายามหาทางถาม
จนรู้ว่าคุณแม่เป็นอะไร เพื่อจะได้ช่วยทำให้คุณแม่
สบายใจขึ้น เวลาที่นักเรียนพบผู้อื่นไม่สบายใจ
นักเรียนปฏิบัติต่อเขาอย่างทีน้อยทำกับแม่บ้างไหม
- ก. เกือบไม่เคยเลย
ข. นาน ๆ ครั้ง
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. บ่อย ๆ
จ. เกือบตลอดเวลา
37. อภิชาติไม่ชอบให้ผู้อื่นวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขา
เขารู้สึกโกรธและทนฟังผู้อื่นที่เขาไม่ได้ นักเรียน
เป็นอย่างอภิชาติบ้างไหม
- ก. เกือบตลอดเวลา
ข. บ่อย ๆ
ค. บางครั้งบางครั้ง
ง. นาน ๆ ครั้ง
จ. เกือบไม่เคยเลย

แบบฝึกหัดสังคมศึกษา

1. ธรรมชาติที่คุ้มครองโลก คือ ทำให้มนุษย์อยู่เย็นเป็นสุขคือข้อใด

- ก. ความสามัคคี
- ข. ความเมตตากรุณา
- ค. ความโอบอ้อมอารี
- ง. ความกลัวและละอายต่อบาป

2. ประเทศชาติจะเจริญสูงสุดถ้าพลเมืองส่วนใหญ่มีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. ชยัน
- ข. ฉลาด
- ค. ซื่อสัตย์
- ง. สามัคคี

3. ความเข้มแข็งและความมั่นใจในตนเอง เกิดขึ้นเพราะอะไร

- ก. เราเป็นเศรษฐี
- ข. เรามีพลังจิตแน่วแน่
- ค. เรามีความซื่อสัตย์สุจริต
- ง. เรามีร่างกายแข็งแรง

4.

นายมานะ มีอาชีพปล้ำจวนที่ร้านขายอาหารแห่งหนึ่ง ได้รับเงินเดือนเป็นรายวัน
ต่อมานายมานะเก็บเงินได้จนเป็นเจ้าของร้านขายอาหาร นายมานะมีคุณธรรม
ข้อใด

- ก. ประหยัด
- ข. อุตสาหะ
- ค. ซื่อสัตย์
- ง. ทรหด

5. ผู้ที่กล้าหาญที่สุดคือในหัวข้อต่อไปนี้
- สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
 - ท้าวเทพสตรีท้าวศรีสุนทร
 - สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
 - สมเด็จพระศรีสุริโยทัย
6. ความไม่โลก คือไม่คิดอยากได้ของผู้อื่นเรียกว่าอะไร
- กายสุจริต
 - วาจาสุจริต
 - มโนสุจริต
 - มโนทุจริต
7. ทิริโอตคัปปะหมายถึงอะไร
- ความอดสาหัส
 - ความซื่อสัตย์
 - ความเมตตากรุณา
 - ความกลัวและละอายต่อบาป
8. ค.ณู. ปิยธิดาพบกับผู้ใหญ่โดยไม่กระดากอายและมักจะทำความดีในสิ่งที่เป็นประโยชน์ นักเรียนคิดว่า ค.ณู. ปิยธิดา เป็นคนอย่างไร
- สนใจเรียน
 - ช่างประจบ
 - อยากมีชื่อเสียง
 - กล้าแสดงตน

9. ถ้าเพื่อนลืมายางลบมา และเรามีเพียง 1 ก้อน เราจะทำอย่างไร
- ฟ้องอาจารย์
 - แบ่งให้เพื่อนยืมใช้บ้าง
 - ตัดให้เพื่อนครึ่งก้อน
 - ให้เพื่อนทั้งก้อน
10. วิธีใดที่แสดงความโอบอ้อมอารีทางสติปัญญาต่อเพื่อน
- ช่วยปลอบใจเมื่อเพื่อนมีทุกข์
 - ให้เงินเพื่อนไปซื้อหนังสือ
 - หาหนังสือที่มีประโยชน์ให้เพื่อนอ่าน
 - ช่วยทำการบ้านให้เพื่อน
11. ความไม่คิดพยายาบทปองร้ายบุคคลหรือสัตว์อื่น มีความเห็นชอบตามทำนองคลองธรรม เป็นการประพฤติดชอบทางใด
- กาย วาจา
 - วาจา ใจ
 - กาย ใจ
 - กาย วาจา ใจ
12. ค.ช. พรชัย เห็นสร้อยคอทองคำของคนอื่นวางอยู่ และในขณะนั้นก็ไม่มีใครเห็น ถ้า ค.ช. พรชัยจะหยิบสร้อยคอทองคำเส้นนั้นไปคงจะไม่มีใครเห็น นักเรียนคิดว่า ค.ช. พรชัย เป็นคนอย่างไร
- มีหิริ โศคตัปปะ
 - มีสมบัตินี้
 - ซอส์คยตอหนา
 - มีความอคทน

13. แม่น้ำเจ้าพระยากำลังจะเน่าเพราะคนมักง่ายไม่ละอายใจทิ้งสิ่งโสโครกจากบ้านเรือนหรือโรงงานลงไปโดยไม่คำนึงถึงความสะอาดของส่วนรวม ซึ่งอาจเกิดอันตรายขึ้นในอนาคต แสดงว่าในสังคมปัจจุบันส่วนใหญ่ขาดอะไร
- ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ทริโศคตปปะ
 - ความอดทน
 - การถือต่อประโยชน์ส่วนรวม
14. เมื่อนักเรียนทำงานอย่างหนึ่งสำเร็จหลังจากใช้ความพยายามและพากเพียรเป็นเวลานาน แสดงว่านักเรียนมีคุณธรรมข้อใด
- พรหมวิหาร 4
 - อิทธิบาท 4
 - สังคหวัตถุ 4
 - ทศ 6
15. การช่วยเหลือเพื่อนโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นคุณธรรมข้อใด
- ความโอบอ้อมอารี
 - ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ความเมตตากรุณา
 - ความกล้าหาญ
16. การรายงานข่าวเล่าเรื่องจากประสบการณ์เป็นการแสดงความโอบอ้อมอารีทางใด
- สติปัญญา
 - กาย
 - วาจา
 - ใจ

17. คุณครูสนใจเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำหรือที่ได้รับมอบหมายมากมายนานตั้งใจทำงานก็ เรียบร้อย สม่ำเสมอ นับว่าคุณครูสนใจมีความซื่อสัตย์สุจริตต่ออะไร
- เวลา
 - หน้าที่
 - บุคคล
 - ระเบียบข้อบังคับ
18. ในขณะที่สอบได้ ค.ญ. กรรณกเขียนอาจารย์มองอยู่จึงไม่กล้าแอบดู แต่เมื่ออาจารย์เฉลย ค.ญ. กรรณก แอบเปิดหนังสือดูได้โต๊ะ ค.ญ. กรรณกเป็นคนอย่างไร
- กลัวความชั่ว
 - กลัวอาจารย์
 - กลัวถูกลงโทษ
 - ไม่กลัวอะไรเลย
19. การที่ครูให้นักเรียนหัดทำงานที่ยากลำบากนับว่าเป็นการฝึกให้นักเรียนมีคุณธรรมข้อใด
- ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ความสามัคคี
 - ความฉลาด
 - ความเพียร
20. เจ้าโทปรีชณ์ พงษ์สุวรรณ มีน้ำใจอันกล้าหาญไม่หวาดหวั่นอุปสรรคซึ่งเป็นความลำบาก มีจิตใจมั่นคงที่จะยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อความป็นธรรมและหน้าที่ เจ้าโทปรีชณ์ พงษ์สุวรรณ เป็นคนอย่างไร
- ซื่อสัตย์
 - สามัคคี
 - มีน้ำใจนักกีฬา
 - มีการศึกษาสูง

21. การบำเพ็ญทุกกิริยาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรงกับข้อใด
- ฉันทะ
 - ฉันทะ วิริยะ
 - ฉันทะ วิริยะ จิตตะ
 - ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา
22. ก.ช. ชีรยุทธ เป็นเด็กฉลาด เขาทำคะแนนได้ดีทุกวิชา ครั้งหนึ่งเขากำลังดูหนังสือสอบและขณะเดียวกันได้เปิดวิทยุฟังรายการถ่ายทอดมวยคู่สำคัญ ซึ่งเป็นรายการที่เขาสนใจยิ่ง เมื่อเวลาสอบวิชา ก.ช. ชีรยุทธ ทำคะแนนได้ไม่สู้ดีนัก ทั้งนี้เพราะ ก.ช. ชีรยุทธ ขาดอะไร
- ฉันทะ
 - วิริยะ
 - จิตตะ
 - วิมังสา
23. คุณครูภรรยาสอนพวกเราคามพุทธภาษิตที่ว่า "ผู้ช่วยยอมไถ่บูชาตอบ" และ "ผู้ไหว้ยอมไถ่ไหว้ตอบ" ท่านสอนพวกเราเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตต่ออะไร
- เวลา
 - หน้าที่
 - บุคคล
 - ระเบียบข้อบังคับ
24. คนที่เป็นคนเห็นแก่ตนยอมเป็นคนอย่างไร
- มีความสุข
 - มีความสุข
 - มีทรัพย์มาก
 - มีทรัพย์น้อย

25. สิ่งที่ไม่ใช่ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คืออะไร
- ช่วยเพื่อนยกโต๊ะ
 - ช่วยเพื่อนลอกข้อสอบ
 - ให้เพื่อนยืมเงิน
 - ช่วยเพื่อนทำเวร
26. นายบุญญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ ได้ช่วยเหลือหญิงสาวผู้หนึ่งไม่ให้ล่วงระเป่าบนรถประจำทาง จึงถูกพวกมิจฉาชีพทำร้ายร่างกายถึงแก่ชีวิต นายบุญญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ จึงเป็นคนกล้าหาญ เพราะเหตุใด
- เป็นสุภาพบุรุษ
 - เป็นคนแข็งแรง
 - เป็นนักเลง
 - เป็นพลเมืองดี
27. นายสี ชอบพูดคำหยาบคายอยู่เสมอ นายสี เป็นคนชนิดใด
- มโนสุจริต
 - มโนทุจริต
 - วาจาสุจริต
 - วาจาทุจริต
28. การได้มาซึ่งเกียรติคุณและความนิยมยกย่องนับถือเนื่องมาจากอะไร
- เราเป็นคนซื่อสัตย์
 - เราเป็นคนโอบอ้อมอารี
 - เราเป็นคนมีความขยันหมั่นเพียร
 - เรานำเงิน เสื่อน้ำไปแจกคนจนเสมอ

cm.
29.

ค.ช. จักร เป็นเด็กยากจน เขาอยากได้เงินจำนวนหนึ่งเป็นค่าเล่าเรียน วันหนึ่งขณะขึ้นรถประจำทาง ค.ช. จักร เห็นชายคนหนึ่งทำกระเป๋าเงินตกอยู่ในกระเป๋ามีเงิน 2000 บาท ถ้านักเรียนเป็น ค.ช. จักรนักเรียนจะทำอย่างไร จึงจะถูกตองที่สุด

- ก. นำเงินไปคืนเจ้าของทั้งหมด
- ข. นำเงินไปลงทุนค้าขายแล้วจะคืนทีหลัง
- ค. นำไปคืนครึ่งหนึ่งอีกครึ่งหนึ่งบอกว่าหาย
- ง. นำเงินไปชำระค่าเล่าเรียนและลงทุนค้าขายทั้งหมด

30. ชาวบ้านบางระจัน แสดงความเป็นผู้มีคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

- ก. กลาหาญ ซื่อสัตย์
- ข. ซื่อสัตย์ สามัคคี
- ค. สามัคคี กลาหาญ
- ง. อคทน สามัคคี

31. นายชอบ รักงาน มีอาชีพเป็นกรรมกรสามล้อ โชคดีถูกลอตเตอรี่รางวัลที่หนึ่ง นักเรียนคิดว่า นายชอบ รักงาน ควรจะทำข้อใดจึงจะถูกตองที่สุด

- ก. ซื้อลอตเตอรี่เพื่อเสี่ยงโชคมากขึ้น
- ข. หยุดทำงานพักผ่อนเพราะมีเงินมากแล้ว
- ค. นำเงินไปลงทุนค้าขายทั้งหมด
- ง. จักงานเลี้ยงที่บ้านเป็นประจำ

32. ค.ช. พงษ์ ทำหนังสือ ค.ช. รัฐ เป็นนักร้องหมึกโดยไม่ได้ตั้งใจ ค.ช. รัฐ มิได้อธิบาย ค.ช. พงษ์ แต่อย่างใด ค.ช. รัฐให้โทษในความผิดพลาดของ เพื่อนเสมอ ค.ช. รัฐ แสดงความโอบอ้อมอารีทางใด
- กาย
 - วาจา
 - ใจ
 - ทรัพย์สิน
33. คนที่มีความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ย่อมมีความรู้สึกอย่างไร
- สบายใจ
 - สบายกาย
 - มีเพื่อนมาก
 - มีทรัพย์สินมาก
34. ภาษิตที่ว่า "จงเตือนตนด้วยตนเอง" อธิบายถึงคุณธรรมข้อใด
- ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ความอดุศสาหะพากเพียร
 - ความสามัคคี
 - ความกล้าหาญ
35. ความขาวในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีข่าวเกี่ยวกับคดีอาญา การทำลายทรัพย์สินธรรมชาติ หรือข่าวชู้สาว แสดงว่าคนเหล่านั้นขาด
- ความกล้าหาญ
 - ความซื่อสัตย์
 - ความเมตตากรุณา
 - ความกล้าและละเอียดรอบคอบ

36. ค.ณ. พรพรรณ กำลังทำการบ้านเลขคณิตอยู่ยังไม่ทันเสร็จ เห็นว่าภาษาไทยง่ายกว่า จึงลงมือทำ แต่ก็ไม่เสร็จอีก เพราะ ค.ณ. ชุติมา ชวนไปเล่นวิ่งเปี้ยว นักเรียนคิดว่าผลที่ ค.ณ. พรพรรณ ได้รับเป็นอย่างไร

- ก. เป็นคนที่เพื่อนรัก
- ข. เป็นคนที่น่าเชื่อถือ
- ค. เป็นคนทำงานเสร็จทุกอย่าง
- ง. เป็นคนทำงานไม่เสร็จแม้แต่อย่างเดียว

37. นักเรียนคิดว่าพวกวัยรุ่นที่ปาระเบิดขวดเป็นคนชนิดใด

- ก. กลาหาญ
- ข. สามัคคี
- ค. รักพวกพ้อง
- ง. กอกรวนความสงบ

38. อคติหรืออคติใน นาโต แปลว่าอะไร

- ก. คนนั้นแหละ เป็นที่พึงแฉงคน
- ข. คนลวงทุกข้อได้เพราะความเพียร
- ค. คนช่วยยอมเป็นทุกข้อ
- ง. ทำก็ยอมไม่ได้

39. เรื่องที่สอนใจเราเกี่ยวกับ หิริโศทศัมปะ คืออะไร

- ก. คนคัดค้านไม่กับเทพารักษ์
- ข. โคนันทวิศาล
- ค. เตากับกระต่าย
- ง. ชาวนากับงูเห่า

40. ทองถิ่นจะเจริญก้าวหน้าเพราะอะไร
- คนในท้องถิ่นมีการศึกษาคดี
 - คนในท้องถิ่นเป็นเศรษฐี
 - คนในท้องถิ่นทำงาน
 - คนในท้องถิ่นซื่อสัตย์
41. บุคคลใดที่ชื่อว่าเสียสละมากที่สุดในตัวข้อต่อไปนี้
- นักเรียนตั้งใจเรียนมากที่สุด
 - บุคคลที่ขบพรตตามกฎจรรยาจร
 - แพทย์ พยาบาลคนใดคนหนึ่ง
 - ผู้สละทรัพย์สินช่วยเหลือผู้ประสบภัย
42. ค.ช. บุญอุมเป็นผู้รักษาเวลาในการทำงาน และเป็นผู้รู้จักแบ่งเวลาในการทำงาน เขาเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตคืออะไร
- เวลา
 - หน้าที่
 - บุคคล
 - ระเบียบข้อบังคับ
43. เรื่องที่ชาวกุมาร สอนใจเราเกี่ยวกับอะไร
- อคตชน
 - กลาหาญ
 - ความอดุสาชะ
 - ความเมตตากรุณา

44. ความกล้าหาญในทางที่ไม่ถูกต้องคืออะไร
- ช่วยเพื่อนเมื่อถูกรังแก
 - ยอมสละชีวิตเพื่อช่วยราชการ
 - แสดงคนในที่ชุมชน
 - ห้อยโหนบันไดรถประจำทาง
45. ทศ มิตุทานิ คณฺหติ ผู้ให้ยอมผูกไมตรีไว้ได้ สอนใจเราอย่างไร
- ความโอบอ้อมอารี
 - ความเมตตากรุณา
 - ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ความกล้าหาญ
46. หนังสือพิมพ์ลงข่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้หนึ่งถูกลงโทษเพราะรับสินบนจากพวกที่
ชนของหนีภาษี ตำรวจผู้นี้ถูกลงโทษเพราะไม่ซื่อสัตย์ต่ออะไร
- ตนเอง
 - หน้าที่
 - ผู้บังคับบัญชา
 - พวกชนของหนีภาษี
47. พันท้ายนรสิงห์ จัดว่าเป็นผู้กล้าหาญ เพราะมีคุณธรรมข้อใด
- ยอมพลีชีวิตเพื่อหน้าที่
 - ยอมพลีชีวิตเพื่อรักษาประเพณี
 - ยอมพลีชีวิตเพื่อรักษาความสัตย์
 - ยอมพลีชีวิตเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

48. สุภาษิตที่สอนให้มีความอดทนคืออะไร
- ก. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ข. รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเสา
 - ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
 - ง. ทางไปสู่เกียรติศักดิ์ จักประดับดอกไม้ หอมหวลยวนจิตไซ้ ไปได้
49. นักเรียนสามารถแสดงความสามารถในห้องเรียนได้ในทางใดบ้าง
- ก. คุยกับเพื่อนในเวลาเรียน
 - ข. ลอกข้อสอบในเวลาสอบ
 - ค. ร่วมอภิปรายกับอาจารย์ในเวลาเรียน
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก ข และ ค
50. ผลแห่งการทำความดีจะช่วยให้นักเรียนอะไร
- ก. มีเงินมาก
 - ข. มีเพื่อนมาก
 - ค. มีสุขมาก
 - ง. มีทุกข์มาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 คะแนนสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ค.มท	Pre-test	Post-test I	d	d ²	Post-test II	d	d ²
1	34	35	1	1	35	-	-
2	32	36	4	16	32	4	16
3	33	35	2	4	34	1	1
4	37	39	2	4	35	4	16
5	34	35	1	1	33	2	4
6	31	34	3	9	39	-5	25
7	36	37	1	1	32	5	25
8	40	36	-4	16	38	-2	4
9	21	26	5	25	31	-5	25
10	27	31	4	16	28	3	9
11	38	39	1	1	33	6	36
12	32	37	5	25	36	1	1
13	34	33	-1	1	34	-1	1
14	35	37	2	4	36	1	1
15	39	39	-	-	37	2	4
16	35	42	7	49	37	5	25
17	31	32	1	1	20	12	144
18	37	40	3	9	40	-	-
19	41	39	-2	4	39	-	-
20	31	39	8	64	35	4	16
21	30	35	5	25	35	-	-
22	37	41	4	16	41	-	-
23	35	36	1	1	33	3	9
24	20	33	13	169	34	-1	1
25	34	39	5	25	33	6	36
26	32	35	3	9	36	-1	1
27	34	32	-2	4	31	1	1
28	29	37	8	64	36	1	1
29	38	35	-3	9	35	-	-
30	31	28	-3	9	28	-	-

ตารางที่ 10

คะแนนสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มควบคุม

คนที่	Pre-test	Post - test I	d	d ²	Post - test II	d	d ²
1	34	33	-1	1	35	-2	4
2	30	33	3	9	30	3	9
3	30	38	8	64	33	5	25
4	34	37	3	9	34	3	9
5	35	34	-1	1	34	-	-
6	34	33	-1	1	34	-1	1
7	34	39	5	25	37	2	4
8	31	35	4	16	34	1	1
9	27	36	9	81	33	3	9
10	31	34	3	9	33	1	1
11	35	33	-2	4	34	-1	1
12	19	32	13	169	33	-1	1
13	32	32	-	-	33	-1	1
14	33	34	1	1	35	1	1
15	33	33	-	-	30	3	9
16	31	33	2	4	35	-2	4
17	31	32	1	1	27	5	25
18	33	40	7	49	35	5	25
19	36	38	2	4	36	2	4
20	32	36	4	16	32	4	16
21	34	37	3	9	35	2	4
22	31	33	2	4	34	-1	9
23	37	32	-5	25	32	-	-
24	37	35	-2	4	35	-	-
25	25	33	8	64	33	-	-
26	33	34	1	1	34	-	-
27	29	33	4	16	33	-	-
28	33	36	3	9	30	6	36
29	33	37	4	16	33	4	16
30	27	33	6	36	29	4	16

ตารางที่ 11

คะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มทดลอง

คนที่	Pre-test	Post - test I	d	d ²	Post - test II	d	d ²
1	135	148	13	169	172	26	676
2	163	153	-10	100	164	11	121
3	134	131	-3	9	138	7	49
4	125	127	2	4	134	7	49
5	125	132	7	49	124	-8	64
6	147	145	-2	4	148	3	9
7	143	150	7	49	142	-8	64
8	133	130	-3	9	136	6	36
9	133	139	6	36	127	-12	144
10	148	143	-5	25	146	3	9
11	143	145	2	4	158	13	169
12	124	144	20	400	141	-3	9
13	140	153	13	169	147	-6	36
14	117	123	8	64	124	1	1
15	141	132	-9	81	142	10	100
16	164	168	4	16	170	2	4
17	121	118	-3	9	118	-	-
18	138	145	7	49	135	-10	100
19	130	149	19	261	146	-3	9
20	142	139	-3	9	139	-	-
21	126	149	23	529	148	-1	1
22	125	145	20	400	151	6	36
23	141	138	-3	9	143	5	25
24	130	136	6	36	130	-6	36
25	132	132	-	-	137	5	25
26	150	148	-2	4	148	-	-
27	130	140	10	100	130	-10	100
28	126	139	13	169	128	-11	121
29	147	154	7	49	158	4	16
30	151	139	-12	144	135	6	36

ตารางที่ 12

คะแนนทัศนคติของนักเรียนกลุ่มควบคุม

คนที่	Pre-test	Post-test I	d	d ²	Post = test II	d	d ²
1	114	110	-4	16	99	11	121
2	166	133	-33	1089	130	3	9
3	145	153	8	64	129	24	576
4	141	117	-24	576	124	-7	49
5	138	142	4	16	149	-7	49
6	161	143	-18	324	148	-5	25
7	125	107	-18	324	113	-6	36
8	136	130	-6	36	142	-12	144
9	136	143	7	49	136	7	49
10	139	129	-10	100	125	4	16
11	139	119	-20	400	120	-1	1
12	146	140	-6	36	139	1	1
13	134	152	18	324	122	30	900
14	127	129	2	4	133	-4	16
15	129	114	-15	225	137	-23	529
16	129	140	11	121	119	21	441
17	107	97	-10	100	88	5	25
18	156	156	-	-	155	1	1
19	132	135	3	9	137	-2	4
20	107	132	25	625	135	-3	9
21	131	133	2	4	133	-	-
22	139	152	13	169	98	54	2816
23	141	151	10	100	130	21	441
24	131	121	-10	100	120	1	1
25	131	105	-25	676	147	-42	1764
26	131	138	7	49	135	3	9
27	140	126	-14	196	136	-10	100
28	153	151	2	4	145	6	36
29	131	138	7	49	129	9	81
30	127	114	-13	169	116	-2	4

ตารางที่ 13 คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่มจากการสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

ลำดับ คู่ที่	Post I (E)	Post I (C)	d	d ²	Post II (E)	Post II (C)	d	d ²
1	35	36	-1	1	35	35	-	-
2	36	33	3	9	32	30	2	4
3	35	37	-2	4	34	33	1	1
4	39	34	5	25	35	34	1	1
5	35	36	-1	1	33	34	-1	1
6	34	32	2	4	39	34	5	25
7	37	33	4	16	32	37	-5	25
8	36	33	3	9	38	34	4	16
9	26	33	-7	49	31	33	-2	4
10	31	36	-5	25	28	33	-6	36
11	39	33	6	36	33	34	-1	1
12	37	37	-	-	36	33	3	9
13	33	34	-1	1	34	33	1	1
14	37	32	5	25	36	35	1	1
15	39	33	6	36	37	30	7	49
16	42	33	9	81	37	35	2	4
17	32	33	-1	1	20	27	-7	49
18	40	35	5	25	40	35	5	25
19	39	32	7	49	39	36	3	9
20	39	38	1	1	35	32	3	9
21	35	40	-5	25	35	35	-	-
22	41	35	6	36	41	34	7	49
23	36	33	3	9	33	32	1	1
24	33	39	6	36	34	35	-1	1
25	39	34	5	25	33	33	-	-
26	35	32	3	9	36	34	2	4
27	32	38	-6	36	31	33	2	4
28	37	34	3	9	36	30	6	36
29	35	37	-2	4	35	33	2	4
30	28	33	-5	25	28	29	-1	1

ตารางที่ 14 คะแนนที่นักเรียนทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากการสอบ
หลังสอนและสอบหลังการสอบหลังสอน 1 เดือน

คู่ที่	Post I (E)	Post I (C)	d	d ²	Post II (E)	Post II (C)	d	d ²
1	148	110	38	1444	172	99	73	5329
2	153	133	20	400	164	130	34	1156
3	131	153	-22	484	138	129	9	81
4	127	130	-3	9	134	124	10	100
5	132	142	-10	100	124	149	-25	625
6	145	143	2	4	148	148	-	-
7	150	107	43	1849	142	113	29	841
8	130	130	-	-	136	142	-6	36
9	139	143	-4	16	127	136	-9	81
10	143	129	14	196	146	125	21	441
11	145	119	26	696	158	120	38	1444
12	144	140	4	16	141	139	2	4
13	153	152	1	1	147	122	25	625
14	123	129	-6	36	124	133	-9	81
15	132	114	18	324	142	137	5	25
16	168	140	28	984	170	119	51	2601
17	118	97	21	441	118	88	30	900
18	145	156	-11	121	135	155	-20	400
19	149	135	14	196	146	137	9	81
20	139	132	7	49	139	135	4	16
21	149	133	16	256	148	133	15	225
22	145	152	-7	49	151	98	53	2809
23	138	151	-13	169	143	130	13	169
24	136	121	15	225	130	120	10	100
25	132	105	27	929	137	147	-10	100
26	148	138	10	100	148	135	13	169
27	140	126	14	196	130	136	-6	36
28	139	151	-12	144	128	145	-17	189
29	154	117	37	1369	158	129	29	841
30	139	114	25	625	145	116	29	841

ภาคผนวก ข.

การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้ง } N \text{ จำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่จัดเป็นคู่ ๆ}$$

การหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) จากสูตร

$$s_t^2 = \frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}$$

$$s_t^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนน}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$\sum fX^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียน}$$

$$s_t^2 = \frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}$$

$$= \frac{17426500 - 13549761}{9900}$$

$$s_t^2 = 391.58$$

หาความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
โดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)

$$r_{tt} = \frac{n\sigma_t^2 - M(n-M)}{\sigma_t^2 (n-1)}$$

$$r_{tt} = \text{ความเที่ยงของแบบทดสอบ}$$

$$n = \text{จำนวนข้อคำถาม}$$

$$M = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$\sigma_t^2 = \text{จำนวนความแปรปรวนของคะแนนจากการสอบ}$$

$$r_{tt} = \frac{n\sigma_t^2 - M(n-M)}{\sigma_t^2 (n-1)}$$

$$= \frac{50 \times 39158 - 37(50 - 37)}{391.58(49)}$$

$$= \frac{19098}{19187.42}$$

$$= .96$$

การหาค่าความเที่ยงชนิดความคงที่ภายใน โดยวิธี Hoyt's Analysis of Variance
จากสูตร

$$r_{tt} = 1 - \frac{\sigma_e^2}{\sigma_t^2}$$

$$\sigma_e^2 = \text{Error Variance}$$

$$\sigma_t^2 = \text{Total Variance}$$

$$= \text{Variance Among Individual}$$

ตัวอย่างตารางคะแนนทัศนคติ

เลขที่	1	2	3	.	.	.	n	รวม (Scores)
1								
2								
3								
.								
.								
.								
N								
รวม (Total)	P_1	P_2	P_3	.	.	.	P_n	$\sum_{i=1}^n P_i$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ตัวอย่างประกอบกรวิเคราะห์ความแปรปรวนตามวิธีของฮอยท์
(Hoyt's Analysis of Variance)

แหล่งของความแปรปรวน Source of Variance	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ df	ผลบวกยกกำลังสอง Sum of Square	ค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง Mean of Square
จำนวนคน (Person)	$N-1$	$SS_p = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_i^2 - \frac{\sum_{i=1}^n t_i^2}{nN}$	σ_p^2
จำนวนข้อ (Item)	$n - 1$	$SS_i = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^n p_i^2 - \frac{\sum_{i=1}^n p_i^2}{nN}$	σ_i^2
ความคลาดเคลื่อน	$nN - (N+n+3)$	$SS_e = SS_t - SS_p - SS_i$	σ_e^2
total	$nN-1$	$SS_t = \sum_{i=1}^n t_i^2 - \frac{\sum_{i=1}^n t_i^2}{nN}$	σ_t^2

t	=	คะแนนความถี่ที่ได้อาจประชากรแต่ละคน
p	=	คะแนนความถี่เห็นจากข้อสอบแต่ละข้อ
N	=	จำนวนคน
n	=	จำนวนข้อสอบ
SS_p	=	ผลบวกกำลังสองของคะแนนความถี่เห็นของจำนวนบุคคล
SS_i	=	ผลบวกกำลังสองของคะแนนความถี่เห็นของจำนวน คะแนนข้อสอบ
SS_e	=	ผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
SS_t	=	ผลบวกกำลังสองของคะแนนความถี่เห็นทั้งหมด
σ_t^2	=	Total Variance
σ_e^2	=	Error Variance
σ_i^2	=	Item Variance
$\sum_{i=1}^n t_i$	=	ผลบวกของคะแนนรวมทุกข้อ
$\sum_{i=1}^n p_i$	=	ผลบวกของคะแนนรวมทุกคน
$\sum_{i=1}^n t_i^2$	=	ผลบวกของกำลังสองของคะแนนรวมแต่ละข้อ
$\sum_{i=1}^n p_i^2$	=	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละคน

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนตามวิธีของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance)

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ	ผลบวกกำลังสอง	ค่าเฉลี่ยยกกำลังสอง
จำนวนคน	29	88.91	3.0639
จำนวนข้อสอบ	36	259.56	8.9503
ความคลาดเคลื่อน	29×36 1040 1044	737.36	.7090
รวม	1109	1085.83	

$$r_{tt} = 1 - \frac{\sum e^2}{\sum t^2}$$

$$= 1 - \frac{.7090}{3.0659}$$

$$= 0.7687$$

F ratio ระหว่างจำนวนคน และความคลาดเคลื่อน = 5.969

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

แสดงว่าแบบวัดทัศนคติสามารถจำแนกบุคคลได้

ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนของนักเรียนในการสอบ
ก่อน และสอบหลัง ครั้งแรก ด้วยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีกรรมคา โดยการทดสอบ
ค่าที (t - test)

$$t = \frac{\bar{d}}{s_d}$$

\bar{d} = คะแนนเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

s_d = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของคะแนนก่อนเรียน
และหลังเรียนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีกรรมคา
หาได้จากสูตร

$$s_d = \sqrt{\frac{S.D._d}{N-1}}$$

N = จำนวนคู่ทั้งหมด

$S.D._d$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและ
หลังเรียนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์หาได้จากสูตร

$$S.D._d = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum d}{N}\right)^2} = \frac{N \sum d^2}{N^2} - \frac{(\sum d)^2}{N^2}$$

$\sum d$ = ผลรวมของผลต่างของคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนและหลัง
เรียนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีกรรมคา

d^2 = ผลรวมของผลต่างของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย
กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และวิธีธรรมชาติ

N = จำนวนทั้งหมด

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
ของการสอบหลังสอนครั้งที่ 1 (มรวิไลจงกลมรทศ ๑๑๑ ๖๕ / p 33)

$$t = \frac{\bar{d}}{s.d.\bar{d}}$$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{N} = \frac{68}{30} = 2.26, p. 83$$

$$= 2.26$$

$$s.d.\bar{d} = \sqrt{\frac{\sum d^2}{N} - \left(\frac{\sum d}{N}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{6252}{30} - \left(\frac{68}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{20.83 - 5.15}$$

$$= \sqrt{15.68}$$

$$= 3.9534$$

$$\frac{3.9534}{5.385} \rightarrow \sqrt{29} = \sqrt{n-1}$$

$$= 0.73$$

$$C.R t = \frac{2.26}{0.73}$$

$$= 3.09^*$$

* ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ค่า $t = 2.04$

$$n-1 = 29$$

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีธรรมดาของการสอบหลังครั้งที่ 1 (ครั้งที่ ๑) กับคะแนนทดลองที่ 2 p 33

$$t = \frac{\bar{d}}{s_{\bar{d}}}$$

$$\begin{aligned}\bar{d} &= \frac{\sum d}{N} = \frac{72}{30} \\ &= 2.6\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}S.D._d &= \sqrt{\frac{644}{30} - \left(\frac{72}{30}\right)^2} \\ &= \sqrt{21.46 - 6.76} \\ &= \sqrt{14.7} \\ &= 3.83\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}s_{\bar{d}} &= \frac{3.83}{5.385} \\ &= 0.71\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}C.R._t &= \frac{2.6}{.71} \\ &= 3.66^*\end{aligned}$$

* ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ค่า $t = 2.04$

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผลการเรียนด้วยวิธีการรวม การกลุ่มสัมพันธ์ การสอบหลังครั้งที่ 2 ซึ่งเว้นระยะห่างกับครั้งแรกเป็นเวลา 1 เดือน

$$\begin{aligned}\bar{d} &= \frac{40}{30} \\ &= 1.33\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}S.D._d &= \sqrt{\frac{402}{30} - \left(\frac{40}{30}\right)^2} \\ &= \sqrt{13.4 - 1.28} \\ &= \sqrt{12.12} \\ &= 3.48\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\sigma_d &= \frac{3.48}{5.385} \\ &= .65\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}C.R._t &= \frac{1.33}{.65} \\ &= 2.05^*\end{aligned}$$

* ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ค่า $t = 2.04$

ค่า t ของคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่เรียนด้วยวิธีธรรมชาติของการสอบ
หลังครั้งที่ 2 ซึ่งเว้นระยะจากการสอบหลังครั้งแรกเป็นเวลา 1 เดือน

$$\bar{d} = \frac{72}{30}$$

$$= 2.4$$

$$S.D._d = \sqrt{22.13 - (2.4)^2}$$

$$= \sqrt{22.13 - 5.76}$$

$$= 4.05$$

$$s_d = \frac{4.05}{5.385}$$

$$= 1.05$$

$$C.R._t = \frac{2.4}{1.05}$$

$$= 2.29^*$$

* ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ค่า $t = 2.04$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่า t ของคะแนนทดสอบของการเวียนควยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ของการสอบครั้งที่ 1

$$\bar{d} = \frac{132}{30}$$

$$= 4.4$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{2761}{30} - \left(\frac{132}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{92.03 - 19.36}$$

$$= \sqrt{71.67}$$

$$= 8.465$$

$$\frac{S.D.}{\bar{d}} = \frac{8.465}{4.4}$$

$$= 1.59$$

$$C.R.t = \frac{4.4}{1.59}$$

$$= 2.767 *$$

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่า $t = 2.04$

ค่า t ของคะแนนที่หักคิของการเรียนที่เรียนด้วยวิธีรวมคาของการสอบ
หลังสอน ครั้งที่ 1

$$\bar{d} = \frac{-106}{30}$$

$$= -3.53$$

$$S.D.d = \sqrt{\frac{5954}{30} - \left(\frac{-106}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{198.4666 - 12.46}$$

$$= \sqrt{186.00}$$

$$= 13.63$$

$$s_{\bar{d}} = \frac{13.63}{5.385}$$

$$= 2.53$$

$$C.R.t = \frac{-3.53}{2.53}$$

$$= 1.39^{ns}$$

ns ไม่นัยสำคัญที่ระดับใด ๆ เลย

ค่า t ของคะแนนทัศนคติของการเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์ของการสอบหลังครั้งที่ 2

$$\bar{d} = \frac{47}{30}$$

$$= 1.57$$

$$S.D._d = \sqrt{\frac{2045}{30} - \frac{47}{30}^2}$$

$$= \sqrt{68.16 - 2.43}$$

$$= \sqrt{65.73}$$

$$= 8.11$$

$$s_d = \frac{8.11}{5.385}$$

$$= 1.50$$

$$C.R._t = \frac{1.57}{1.50}$$

$$= 1.04^{ns}$$

ns ไม่นับสำคัญที่ระดับใดเลย

ค่า t ของคะแนนที่สังเกตของการเรียนด้วยวิธีธรรมดาหลังจากการสอบ
ครั้งที่ 2

$$\begin{aligned} \bar{d} &= 2.33 \\ \text{s.D.}_d &= \sqrt{\frac{8253}{30} - (2.33)^2} \\ &= \sqrt{275.1 - 5.43} \\ &= \sqrt{269.67} \\ &= 16.42 \\ \sigma_d &= \frac{16.42}{5.38} \\ &= 3.05 \\ \text{C.R.}_t &= \frac{2.33}{3.05} \\ &= .76^{\text{ns}} \end{aligned}$$

ns ไม่นัยสำคัญที่ระดับใด ๆ เลย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบค่า t ของผลการสอบหลังครั้งแรกค่านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\bar{d} = \frac{34}{30}$$

$$= 1.13$$

$$S.D.d = \sqrt{\frac{812}{30} - \left(\frac{34}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{20.40 - 1.27}$$

$$= \sqrt{19.13}$$

$$= 4.374$$

$$6\bar{d} = \frac{4.374}{5.385}$$

$$= 0.81$$

$$C.R.t = \frac{1.13}{0.81}$$

$$= 1.39^{ns}$$

ns ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่า $t = 2.04$

การเปรียบเทียบค่า t ของผลการสอบหลังครั้งที่สองกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\bar{d} = .97$$

$$S.D._d = \sqrt{\frac{679}{30} - (.97)^2}$$

$$= \sqrt{22.63 - .94}$$

$$= \sqrt{21.69}$$

$$= 4.658$$

$$s_{\bar{d}} = \frac{4.658}{5.385}$$

$$= .864$$

$$C.R._t = \frac{.97}{.86}$$

$$= 1.12^{ns}$$

ns ไม่นัยสำคัญ ที่ระดับ .05 ค่า $t = 2.04$

การเปรียบเทียบค่า t ของผลการสอบหลังครั้งแรกค่านักศึกษาระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\bar{d} = \frac{392}{30}$$

$$= 13.06$$

$$S.D.d = \sqrt{\frac{11428}{30} - \left(\frac{392}{30}\right)^2}$$

$$= \sqrt{380.93 - 170.56}$$

$$= \sqrt{210.37}$$

$$= 14.504$$

$$s_d = \frac{14.504}{5.385}$$

$$= 2.69$$

$$C.R.t = \frac{13.06}{2.69}$$

$$= 4.85^*$$

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่า $t = 2.04$

การเปรียบเทียบค่า t ของการสอบหลังครั้งที่สองกานที่สนกคิระหวาง
 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\bar{x} = 13.33$$

$$S.D. d = \sqrt{\frac{20346}{30} - (13.33)^2}$$

$$= \sqrt{678.2 - 177.69}$$

$$= \sqrt{500.51}$$

$$= 22.37$$

$$s_d = \frac{22.37}{5.385}$$

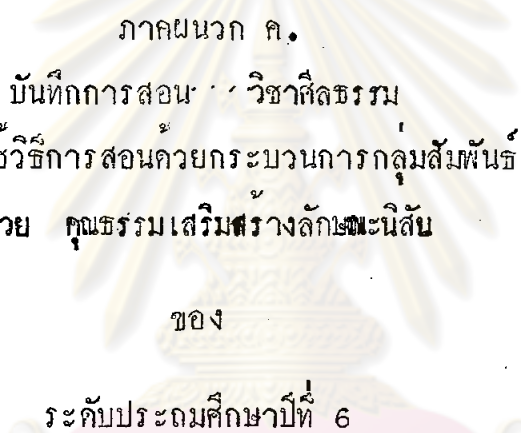
$$= 4.15$$

$$C.R. t = \frac{13.33}{4.15}$$

$$= 3.21^*$$

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่า $t = 2.04$

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.
บันทึกการสอน วิชาศีลธรรม
โดยใช้วิธีการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์
หน่วย คุณธรรมเสริมสร้างลักษณะนิสัย
ของ
ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต

(เวลา 100 - 150 นาที)

จุดมุ่งหมาย

ก. ความรู้

1. ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความซื่อสัตย์สุจริต โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 1.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง
 - 1.2 ยกตัวอย่างเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตจากประสบการณ์ได้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงทางที่จะแสดงความซื่อสัตย์สุจริต โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 2.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง
 - 2.2 ทำรายงานเสนอทางแสดงความซื่อสัตย์สุจริตได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนรู้จักความซื่อสัตย์สุจริตที่ควรทำ โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 3.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง
 - 3.2 เขียนเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตที่ทุกคนควรมีได้ครบตามที่กำหนด
4. ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 4.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง
 - 4.2 อภิปรายประโยชน์ของความซื่อสัตย์สุจริตจากแผนภูมิสุภาวิศ
5. ให้นักเรียนยอมรับคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 5.1 บอกความรู้สึกของตนเองเมื่อมีความซื่อสัตย์

ข. กานมณยสัมพันธ

1. ให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

- 1.1 เห็นความดีของการช่วยเหลือและผลเสียของการนิ่งकुค้าย
- 1.2 เคารพในสิทธิของผู้อื่น
- 1.3 เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- 1.4 ให้ความร่วมมือกันคั้งขึ้น
- 1.5 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ค. กานประกยุกต์ใช้

ให้นักเรียนเขียนเรื่องทีตนเองมีความซื่อสัตย์สุจริต และเรื่องทีตนเองไม่ซื่อสัตย์ในวันหนึ่ง ๆ ว่ามีอะไร แล้วใส่ในกระดาษเล็ก ๆ ใส่กลงตังไว้หน้าชั้น เพื่อทีจะคานักเรียนสามารถปรับตัวให้ตนเองมีความซื่อสัตย์คั้งขึ้น และแนะแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ที่ไม่ซื่อสัตย์

แนวคิด ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นธรรมอันประเสริฐซึ่งผู้ใดประกยุกต์ยอมให้คณประกยุกต์ทั้งคอหุมคณะและคอตนเอง

เนื้อเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต

ความซื่อสัตย์สุจริตมีความหมายเช่นเดียวกับความซื่อตรง คือ หมายถึงความประกยุกต์ตรง ประกยุกต์จริง ประกยุกต์ชอบ ตามทำนองคลองธรรม ไม่คคโกงไม่คคหลอกลวงคณคาคของความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริตนี้เป็นธรรมอันประเสริฐ ซึ่งผู้ใดประกยุกต์แล้วยอมให้คณประกยุกต์ทั้งคอหุมคณะและคอตนเอง

ทางทีจะแสดงความซื่อสัตย์สุจริตมี 3 ทางคือ

1. ทาย
2. วาจา
3. ใจ

1. การแสดงความซื่อสัตย์สุจริตทางกาย ได้แก่การแสดงความกิริยาต่อบุคคลเหมือนกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของมิให้มาเป็นของตน
2. การแสดงความซื่อสัตย์สุจริตทางวาจา ได้แก่การพูดจริง ไม่พูดปด ไม่หลอกลวง ไม่พูดลับลับ ไม่เปิดเผยความลับของผู้อื่น รักษาความลับสัญญา
3. การแสดงความซื่อสัตย์สุจริตทางใจ ได้แก่การรักษาความสัตย์ในเรื่องเวลา เป็นผู้รักษาความไว้วางใจของผู้อื่น ไม่คิดทรยศต่อผู้ใด ไม่คิดแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่ผิดศีลธรรม ตั้งอยู่ในความเที่ยงตรง

ความซื่อสัตย์สุจริตที่ทุกคนควรมี จำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง หมายถึงการประพฤติตรง ประพฤติจริงต่อตนเอง มีความเคารพต่อตนเอง เช่น เมื่อได้ตั้งใจทำอะไรแล้วก็กระทำสิ่งนั้นให้ลุล่วงไป มีจิตใจมั่นคง สามารถเอาชนะความรู้สึกไปคำได้
2. ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ หมายถึงการกระทำที่ตรงต่อกิจและมีความเจริญคอกิจที่กระทำ เช่น เป็นนักเรียนต้องมาเรียนให้ทันเวลา เวลาเรียนก็ตั้งใจเรียน รับผิดชอบหมายให้ทำการงานสิ่งใดก็ทำด้วยความเอาใจใส่ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ย่อมทำให้การงานในหน้าที่เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น
3. ความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลอื่น และหมู่คณะ คนทุกคนเป็นหน่วยหนึ่งของหมู่คณะ จึงต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน เชื่อถือไว้วางใจกัน หมู่คณะนั้นจึงจะมีความสามัคคีและความเจริญ

การแสดงความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่นและหมู่คณะอาจทำได้ดังนี้

1. รักษาความลับสัญญา
2. ไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ
3. รักษาความสามัคคีกลมเกลียวกับคนในหมู่คณะ
4. ยุติธรรมไม่เอาเปรียบ
5. ไม่นำความลับของหมู่คณะไปเปิดเผย
6. ไม่เป็นต้นเหตุให้คนภายนอกเข้ามาทำลายหมู่คณะ
7. ต้องช่วยให้หมู่คณะตั้งอยู่ได้มั่นคง

กิจกรรมการสอน

ชั้นนำและชั้นกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลมเล่นเกม "โกหก" โดยให้นักเรียนโกหกมา 3 คำ ในเวลา 1 นาที ตัวอย่าง เช่น ครูถามว่า นักเรียนใส่เสื้อสีแดงใช่ไหม นักเรียนซึ่งกำลังใส่เสื้อสีขาวอยู่ ต้องบอกว่าใช่ หรือครูถามว่า เธอกำลังเรียนอยู่โรงเรียนอะไร ให้นักเรียนตอบโกหกอย่างรวดเร็ว ครูเรียกตัวแทนหมู่ออกมาเล่น
2. ครูและนักเรียนอภิปรายความรู้สึกของผู้พูดโกหก เวลาที่ต้องคิด และผลที่ได้เป็นอย่างไร
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่องความซื่อสัตย์
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 หมู่ ๆ ละ 5 คน
5. ครูขออาสาสมัครผู้สังเกตการณ์หมู่ละ 1 คน ครูแจกใบสังเกตการณ์แก่อาสาสมัครเหล่านั้น พร้อมทั้งคำชี้แจง
6. ครูเล่านิทานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ ซึ่งยังไม่จบเรื่องให้แต่ละหมู่ช่วยกันแต่งให้จบเรื่อง แล้วให้ออกมารายงานโดยวิธี Role Play
7. ครูอภิปรายเพื่อทำการวิเคราะห์หาคำเนื่อหาค้างต่อไปนี้
 - 7.1 ความซื่อสัตย์คืออะไร
 - 7.2 ความซื่อสัตย์สุจริตควรมีในกานใดบ้าง
 - 7.3 ความซื่อสัตย์สุจริตก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร
 - 7.4 ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตจากประสบการณ์
8. ครูอภิปรายเพื่อทำการวิเคราะห์ค่านิยมสัมพันธกิจนี้
 - 8.1 การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีประโยชน์อย่างไร
 - 8.2 ถ้าเรานิ่งเฉย ๆ ไม่ยอมแสดงความคิดเห็นจะเกิดประโยชน์และโทษแก่กลุ่มอย่างไร
 - 8.3 เราควรผูกขาดการพูดคนเดียวในกลุ่มหรือไม่

8.4 การไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นกับการยอมรับฟังความคิดเห็นและ
ร่วมกันคิด อย่างไหนดีกว่ากัน

9. จากกลุ่มเกม ให้นักเรียนอ่านเอกสาร เสริมประสบการณ์ เรื่องทางที่จะ
แสดงความซื่อสัตย์ และร่วมกันอภิปรายยกตัวอย่างประกอบ

10. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป

ชั่วโมงที่ 2

เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตที่ทุกคนควรมี

ขั้นนำและกิจกรรม

1. ครูอภิปรายทบทวนเรื่องความซื่อสัตย์ และให้อ่านแผนภูมิโคลง โลกนิติ
จากกลุ่มเกมในชั่วโมงที่ 1 ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามที่อยู่ข้างท้ายเรื่องแต่ละกลุ่ม
ดังนี้

- 1.1 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง
- 1.2 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่
- 1.3 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคล
- 1.4 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อหมู่คณะ
- 1.5 ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตัวเอง

2. ให้นักเรียนแต่ละหมู่ออกมาสรุปวิธีการที่จะแสดงความซื่อสัตย์สุจริตเรื่อง
คณรายงาน

3. ครูอภิปรายสรุปเพื่อวิเคราะห์หาคำในเนื้อหา ดังนี้

- 3.1 นักเรียนจะแสดงความซื่อสัตย์ต่อตนเอง หน้าที่ บุคคลใดอย่างไร
- 3.2 นักเรียนเคยไม่ซื่อสัตย์ต่อสิ่งในข้อ 3.1 อย่างไรบ้าง
- 3.3 การไม่ซื่อสัตย์ทำให้เกิดรอนอย่างไร

4. ครูอภิปรายสรุปงานมนุษยสัมพันธ์ดังนี้
 - 4.1 นักเรียนชอบการทำงานแบบนี้หรือไม่ เหตุผลเป็นอย่างไร
 - 4.2 นักเรียนในกลุ่มมีวิธีการแก้ปัญหา เมื่อไม่สามารถตกลงกันได้
อย่างไร
 - 4.3 นักเรียนได้ประโยชน์อย่างไรจากการเรียนเป็นกลุ่มนี้

ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนเขียนบันทึกใส่ลงในกระดาษชิ้นเล็ก ๆ เกี่ยวกับเรื่องความซื่อสัตย์
ที่ตนทำภายหลังที่เรียนไปแล้วใน 1 อาทิตย์ แล้วนำไปใส่กล่องที่ครูตั้งไว้ที่หน้าชั้น
เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเป็นคนซื่อสัตย์ และรู้จักพิจารณาตนเองก่อนที่จะทำสิ่งใดลงไป

ประเมินผล ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนในด้าน

- ก. เนื้อหา โดยดูจาก
 1. การทำแบบฝึกหัด
 2. การยกตัวอย่างจากประสบการณ์
 3. การทำรายงาน
 4. การอภิปราย
- ข. มนุษยสัมพันธ์ โดยดูจาก
 1. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 2. การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
 3. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

อุปกรณ

1. เกม "โกหก"
2. นิทานเรื่อง ความซื่อสัตย์ ซึ่งยังไม่จบเรื่องดังนี้

แม่โคตัวหนึ่งมีลูกอ่อน วันหนึ่งแม่โคซ่อนลูกไว้แล้วไปเที่ยวแสวงหาอาหาร เมื่อไปพบเสือโคร่งตัวหนึ่ง เสือนั้นกระโดดจะจับแม่โคกินเป็นอาหาร แม่โคจึงไต่อ่อนวอนแก่เสือโคร่งควยวาจาอ่อนหวานเพื่อขอชีวิต เสือโคร่งก็ไม่ยอมจะกินแม่โคให้ได้ แม่โคจึงว่า "ถ้าท่านจะกินข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าขอผลัด พอให้กลับไปให้บุตรกินนมเสียก่อน แล้วข้าพเจ้าจะกลับมาให้ท่านกิน" เสือโคร่งจึงปล่อยแม่โคไป เมื่อแม่โคกลับไปถึงลูก จึงเรียกลูกมากินนม แล้วเล่าเรื่องที่พบกับเสือ และไต่ทำสัญญากับเสือไว้

ให้นักเรียนแต่ละหมู่ช่วยกันแต่งเรื่องให้จบ โดยครูเป็นผู้ตั้งคำถามว่า

- 2.1 ถ้านักเรียนเป็นแม่โคนักเรียนจะทำอย่างไร
- 2.2 ถ้านักเรียนเป็นลูกโคนักเรียนจะทำอย่างไร
- 2.3 ถ้านักเรียนเป็นเสือโคร่งนักเรียนจะทำอย่างไร

3. ใบสังเกตการณ์ดังนี้

3.1 ให้เขียนบันทึกรอยคะแนน (~~###~~ ~~###~~ //) ลงหน้าข้อความที่สังเกตพบครั้งละ 1 รอย ดังนี้

- 3.2 ขณะทำกิจกรรมผู้เล่นเกมมักจะ
 - _____ สนใจเล่น
 - _____ เบื่อหน่าย
 - _____ ทำคนเดียวไม่ฟังใคร
 - _____ ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
 - _____ ซากความมั่นใจ ซ้ำๆ
 - _____ กล้าแสดงออก
 - _____ กอกรวน
 - _____ ให้ความร่วมมือดี

3.3 ผู้เล่นมักทำผิดในเรื่อง _____

3.4 ความรู้สึกต่อหน้าที่ของตนเอง _____

พอใจ อะไร _____

ไม่พอใจ อะไร _____

3.5 วิจารณ์ และเสนอแนะ _____

4. โคลงโลกนิติ เรื่องความซื่อสัตย์ดังนี้

เสียสินสงวนศักดิ์ไว้	วางหงส์
เสียศักดิ์สประสงค์	สิ่งรุ
เสียรูแรงคารง	ความสัตย์ไว้นา
เสียสัตย์อย่าเสียส	ชีพมวยมรณา

สุภาษิตโคลงโลกนิติ

5. เอกสารเสริมประสบการณ์ เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตพร้อมทั้งคำถามดังนี้

หมู่ที่หนึ่ง 1. ความซื่อสัตย์สุจริตตนเองหมายถึงอะไร

2. ยกตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อตนเองมา 2 ข้อ

หมู่ที่สอง 1. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่หมายถึงอะไร

2. ยกตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่มา 2 ข้อ

หมู่ที่สาม 1. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลหมายถึงอะไร

2. ยกตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อบุคคลมา 2 ข้อ

หมู่ที่สี่ 1. ความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะหมายถึงอะไร

2. ยกตัวอย่างความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะมา 2 ข้อ

หมู่ที่ห้า เหมือนหมู่ที่ 1

6. กลองกระซิบสำหรับใส่ข้อความของนักเรียน

เรื่องความกลัวและละอายต่อบาป (หิริ โอตตัปปะ)

(เวลา 50 – 100 นาที)

จุดมุ่งหมาย

ก. ความรู้

1. ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของ หิริ โอตตัปปะ โดยที่นักเรียน
จะสามารถ

1.1 ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

1.2 อธิบายความหมายของความกลัวและละอายต่อบาปได้ถูกต้อง

2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ โดยที่นักเรียน
จะสามารถ

2.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

2.2 แต่งเรื่องต่อจากที่ครูเล่าได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง

3. ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการมีหิริ โอตตัปปะ โดยที่นักเรียนจะ
สามารถ

3.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

3.2 บอกประโยชน์ของหิริ โอตตัปปะ ได้ถูกต้อง

4. ให้นักเรียนยอมรับคุณค่าของ หิริ โอตตัปปะ โดยที่นักเรียนจะ
สามารถ

4.1 เขียนเรียงความจากคำที่กำหนดให้

ข. กานมนุญสัมพันธ

1. ให้นักเรียนฝึกฝนการทำงานหมู่ในค่าน

1.1 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

1.2 การแสดงความคิดเห็น

1.3 ทัศนคติในคุณค่าของการพูด

1.4 ความมั่นใจ

ค. คำประยูกต์ใช้

1. ให้นักเรียนเขียนเรียงความจากคำที่กำหนดให้ดังนี้ นักเรียน
บ้านเมือง เศรษฐี ยากจน ราววัด
ให้ความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษสมุด

แนวคิด ทิริ โอคตฺปิปะ เป็นคุณธรรมที่ทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข
ไม่เบียดเบียนกัน

เนื้อเรื่อง ความกลัวและละอายต่อบาป (ทิริ โอคตฺปิปะ)

ความกลัวและละอายต่อบาป เป็นภาษามาลว่า ทิริ โอคตฺปิปะ
ทิริ แปลว่า การละอายต่อการทำบาป โอคตฺปิปะ หมายถึงการกลัวต่อการทำบาป
ความละอายต่อบาป คือ การละอายใจตนเอง ไม่ทำความชั่วทั้งในที่ลับและที่แจ้ง
มองเห็นความชั่วเหมือนสิ่งโสโครก อันจะทำให้ใจเปรอะเปื้อน คนที่ทำความชั่วโดย
ไม่ระสากใจ ละอายใจ เรียกว่าคนใจค่าน นอกจากนั้น ความละอายที่แท้จริงนั้นต้อง
เป็นไปทั้งต่อหน้าและลับหลังคน คือสิ่งที่ซึ้นชื่อว่าชั่ว แล้วไม่ยอมทำไม่ว่าต่อหน้าและลับหลัง
คน

คนที่ไม่กล้าทำความชั่วต่อหน้าคน แต่ทำลับหลังคนยังชื่อว่ามีความละอายอยู่
แต่จัดเป็นความละอายชนิดไม่แท้

ความเกรงกลัวหมายถึง เกรงกลัวต่อความเสื่อมเสียและความทุกข์ร้อน อันเป็น
ผลของการทำชั่ว กลัวจะเสื่อมเกียรติ กลัวจะเสียชื่อเสียง กลัวจะเลวทรามตกต่ำเพราะ
การทำชั่ว ไม่กล้าทำความชั่วในที่ลับและที่แจ้ง

คนที่ไม่กล้าทำความชั่วทั้งต่อหน้าและลับหลังคน หวาดสะอึกต่อผลอันจะเกิด
เพราะความชั่วจัดเป็นความเกรงกลัวที่แท้จริง

คนที่ไม่กล้าทำชั่วต่อหน้าคน เพราะกลัวเขาจะเห็น กลัวเขาจะจับได้ แต่พอ
ลับหลังคนกลับทำชั่ว เป็นพวกที่มีความกลัวไม่แท้

บาป หมายถึงความชั่วร้าย

ความละเอียดและความกลัวนี้ ห่านจัดเป็นธรรมชาติของโลกลูก คือมนุษย์ให้อยู่
เย็นเป็นสุข เพราะไม่เบียดเบียนล้างผลาญกัน ไม่พยายามจ้องล้างกัน ต่างก็ไม่ทำผิด
ทำชั่วต่อกัน เมื่อเป็นดังนี้ ธรรมชาติทั้ง 2 จึงเป็นเครื่องคุ้มครอง รักษาสิทธิ์ และความ
ปลอดภัยของตนและเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

กิจกรรมและกรณีสอน

ก. ชั้นนำและชั้นกิจกรรม

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ขออาสาสมัครเป็นผู้
สังเกตการณ์กลุ่มละ 1 คน
2. ครูแจกใบสังเกตการณ์พร้อมทั้งคำชี้แจง
3. ครูเล่านิทานเรื่องเกี่ยวกับหิริ โอตตัปปะ แต่ยังไม่จบเรื่อง ให้
นักเรียนฟัง
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และช่วยกันแต่ง
ต่อให้จบ และให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงานพร้อมควยเหตุผล

ข. ชั้นวิเคราะห์

1. ครูอภิปรายเพื่อทำการวิเคราะห์คำถามเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 หิริ โอตตัปปะ หมายความว่าอะไร
 - 1.2 คนที่ไม่ทำความชั่วต่อหน้าคน แต่ทำลับหลังคนถือว่ามี
หิริ โอตตัปปะ หรือไม่
 - 1.3 นักเรียนเคยทำความชั่วหรือไม่
 - 1.4 เมื่อทำความชั่วแล้วรู้สึกอย่างไร
 - 1.5 หิริ โอตตัปปะ มีประโยชน์อย่างไร
2. ครูทำการวิเคราะห์คำถามมนุษย์สัมพันธ์ ดังนี้
 - 2.1 นักเรียนร่วมมือกันทำงานหรือไม่
 - 2.2 มีผู้สนใจแสดงความคิดเห็นขอยุ่ ฤ หรือไม่

- 2.3 เพื่อน ๆ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนหรือไม่
- 2.4 นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนหรือไม่
- 2.5 มีการทะเลาะกันเองภายในกลุ่มหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 2.6 กลุ่มเสร็จเร็วหรือช้า เพราะเหตุใด

3. ครูแสดงภาพโทษของผู้ไม่มีทิว โอดตัมปะ เช่น ภาพภูเขาค้างคาว
ถูกทำลาย ชาวจากหนังสือพิมพ์ เรื่องการลักขโมย ชาวซูสาว ๆ

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโทษของการไม่มีทิว โอดตัมปะ

ค. ขั้นประยุกต์ใช้

1. ให้นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับทิว โอดตัมปะ โดยใช้คำต่อไปนี้
นักเรียน บ้านเมือง เศรษฐี ยากจน รางวัล
มีความยาวประมาณ 1 หน้ากระดาษสมุด

ประเมินผล

ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนในค่าน

- ก. เนื้อเรื่อง โดยดูจาก

1. การทำแบบฝึกหัด
2. การอภิปรายสรุปและการวิจารณ์
3. การแต่งเรื่องต่อให้จบและได้ข้อสรุป
4. การเสนอผลงานในชั้น
5. การเรียงความจากคำที่กำหนด

- ข. ค่านมนุษยสัมพันธ์ โดยดูจาก

1. ความร่วมมือในการอภิปราย
2. ความร่วมมือในการทำงาน
3. ความกล้าในการแสดงตน

อุปกรณ

1. ชาวจากหนังสือพิมพ์เรื่อง การลักขโมย ๗ ภาพทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย

2. นิทานเรื่องเกี่ยวกับ ทิริ โอคัปปะ คังนี้

ก.ช. พัน เป็นเด็กยากจน พ่อแม่ตายหมด อาศัยอยู่กับยายที่ยากจน มีอาชีพรับจ้างขายผักที่ตลาด วันหนึ่งยายป่วยไม่สามารถไปขายผักได้ และมีเงินเหลืออยู่ในกระเป๋าของพันเพียง 5 บาท ซึ่งไม่พอที่จะซื้อยาหรืออาหารมาให้ยายได้ และในวันนั้นเป็นวันที่มีการสอบไล่ที่โรงเรียน พันต้องไปโรงเรียนด้วยความกลัวใจ เพราะต้องนำเงินที่มีอยู่ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นที่สุด ซึ่งแม้ว่าเขาจะหิวสัปดาห์ทั้งปีก็ตาม ในตอนกลางวันขณะที่เพื่อนรับประทานอาหารกลางวัน พันต้องค้มน้ำเปล่าแทนข้าว ในตอนเย็นวันนั้น ขณะที่เพื่อน ๆ กลับบ้านหมด เหลือแต่พันกำลังปักกวาดพื้นห้องอยู่คนเดียว เพราะเป็นเวรของพัน บังเอิญขณะนั้นมือของพันไปปักกลองที่วางอยู่บนโต๊ะครูตก ฝาเปิดออก พันเห็นเงินอยู่ในกลอง 200 บาท พันกำลังคิดว่าจะทำอย่างไรกับเงินจำนวนนั้น

ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายพัน นักเรียนจะทำอย่างไร

3. ใบสังเกตการณ์ คังนี้

3.1 เขียนบันทึกรอยคะแนน (~~///~~ ~~///~~ //) ลงหน้าข้อความที่สังเกตพบครั้งละ 1 รอย คังนี้

ขณะที่ผู้ทำกิจกรรม ผู้เล่นมักจะ

_____ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

_____ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

_____ แสดงความคิดเห็นเสมอ

_____ นั่งเฉยไม่พูด

_____ ขอบซัดขวาง ก้าวร้าว

_____ ให้กำลังใจ ช่วยประสานงาน

_____ กล้าแสดงออก
 _____ ซากความมั่นใจ

- 3.2 ความรู้สึกต่อหน้าที่ของตนเอง _____
 พอใจ _____
 ไม่พอใจอะไร _____
- 3.3 ในกลุ่มร่วมมือกันหรือไม่ _____
 เพราะเหตุใด _____
- 3.4 ในกลุ่มเสร็จเร็วหรือช้า _____
 เพราะเหตุใด _____
- 3.5 มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง _____

4. เอกสารเสริมประสบการณ์เรื่อง ชิริ โอดักปะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ความกล้าหาญ

(เวลา 50 - 100 นาที)

จุดมุ่งหมาย

ก. ด้านเนื้อหา

1. ให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายของความกล้าหาญโดยนักเรียน

จะสามารถ

1.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดใดถูกต้อง

1.2 อธิบายความหมายของความกล้าหาญใดถูกต้อง

2. ให้นักเรียนรู้จักชนิดของความกล้าหาญที่ควรยกย่อง โดยที่นักเรียน

จะสามารถ

2.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดใดถูกต้อง

2.2 เลือกเขียนเรื่องของความกล้าหาญที่ควรยกย่องใดถูกต้อง

2.3 รู้จักชนิดของความกล้าหาญที่ไม่ควรทำโดยพิจารณาเหตุการณ์ (เรื่องราว) ของการกระทำของคน ๆ นั้นได้ถูกต้องตามกำหนด

3. ให้นักเรียนเห็นแนวทางในการทำตนเป็นผู้กล้าหาญโดยที่นักเรียนจะ

สามารถ

3.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดใดถูกต้อง

3.2 บอกหลักการอบรมตนให้เป็นผู้กล้าหาญได้ครบทุกข้อ

4. ให้นักเรียนยอมรับในคุณค่าของความกล้าหาญโดยที่นักเรียนจะสามารถ

4.1 ยกตัวอย่างความกล้าหาญของบุคคลที่นักเรียนชอบมากที่สุด

4.2 บอกความกล้าหาญของตนเองมาคนละ 1 อย่าง

ข. กานมนุขสัมพันธ์

1. ให้นักเรียนฝึกฝนการทำงานกลุ่มในค่าน

1.1 การแก้ปัญหาารวมกัน

1.2 การวางแผนงาน

1.3 การตัดสินใจ

2. ให้นักเรียนฝึกฝนการเป็นผู้นำ

ค. กานประยุกต์ใช้

1. ให้นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการ ดึกข่าวเรื่องของความกล้าหาญที่ควรยกย่อง และเขียนเรื่องความกล้าหาญที่นักเรียนเคยแสดงมาคนละ 1 เรื่อง

แนวคิด ความกล้าหาญเป็นพลังจิตที่ช่วยส่งเสริมกำลังใจให้มีความพากเพียรบากบั่นบรรลุผลสัมประสงค์

เนื้อเรื่อง ความกล้าหาญ

ความกล้าหาญ คือความมีใจเด็ดขาด เด็ดเดี่ยว ไม่หวาดหวั่นต่ออุปสรรค หรืออันตรายใด ๆ มีใจมั่นคงที่จะเสียสละสิ่งต่าง ๆ เพื่อรักษาความเป็นธรรมและหน้าที่

ความกล้าหาญ คือ คนที่มีกำลังใจเข้มแข็ง ไม่กลัวความยากลำบาก อันตรายตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ กล้าทำทุกอย่างที่ถูกและมีเหตุผลที่เป็นประโยชน์แก่คนอื่น และแก่ตนเอง ที่เป็นผลคือชชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เช่น แสดงความกล้าหาญช่วยชีวิตผู้ที่ตกอยู่ในอันตราย ยอมสละชีวิตช่วยเหลือราชการ เป็นต้น

คนกล้าหาญยอมเทียบไม่ได้กับคนฉลาด คนฉลาดมีแต่ความหวั่นกลัวไม่ยอมทำอะไรที่ฝ่าอันตราย หรือถ้านั้นมีอุปสรรคบ้างก็ไม่ทำ ขยาดกลัวไปทุกอย่าง ไม่กล้ารับผิดชอบทำผิดแล้วไม่ยอมรับผิด จะทำอะไรก็กลัวผิดพลาด ทำให้เสียเวลา เสียผลประโยชน์ ผลลัพธ์ที่ควรจะได้รับก็เลยไม่ได้รับ

ส่วนที่เรียกว่าความกล้าหาญนั้น จะต้องมีความกล้าหาญในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่กลัวอันตราย แต่ไม่ใช่ฝ่าอันตรายในทางที่ไม่จำเป็น จะต้องกล้าทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น มิใช่กล้ากระทำความชั่วอันเป็นการกระทำที่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น หรือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

หลักการอบรมคนให้เป็นผู้กล้าหาญจะต้องฝึกดังนี้

1. เชื่อในสิ่งที่ควร เชื่อด้วยมีเหตุผล
2. ระวังรักษากาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อยอยู่ในศีลสัตย์
3. เป็นผู้ศึกษาให้รอบรู้สิ่งควรรู้ ความสามารถ
4. มีความเพียรประกอบคุณงามความดีด้วยกาย วาจา ใจ
5. มีปัญญารอบรู้สิ่งใดดี ไฉนชั่ว รู้จักเกรงกลัวต่อความผิด ความชั่ว

กิจกรรมการสอน

ก. ชั้นนำและชั้นกิจกรรม

1. ครูคิดแผนภูมิเพลง เราสู้ พร้อมทั้งเปิดเทปให้นักเรียนทั้งชั้นร้องเพลงตาม 2 ครั้ง
2. ครูอภิปรายเรื่องความกล้าหาญจากแผนภูมิเพลง พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเรื่องความกล้าหาญจากประสบการณ์และจากหนังสือพิมพ์ที่ครูนำมา
3. ครูแบ่งให้นักเรียนเป็น 5 หมู่ หมู่ละ 5 คน ขออาสาสมัครเป็นผู้สังเกตการณ์หมู่ละ 1 คน
4. ครูแจกใบสังเกตการณ์แก่อาสาสมัคร และชี้แจงการทำหน้าที่สังเกตการณ์
5. ครูอธิบายวิธีร่วมกิจกรรมดังนี้
 - 5.1 ให้นักเรียนช่วยกันคิดต่อเรื่องราวให้เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์จากชิ้นส่วนที่ครูแจกให้
 - 5.2 ให้นักเรียนพูดจาปรึกษาหารือกันได้แต่ห้ามลุกจากที่
 - 5.3 ครูแจกชิ้นส่วนเรื่องความกล้าหาญของ พ.ต.ต. ปรีญา ประเสริฐ
 - 5.4 ครูให้เวลานักเรียนประมาณ 20-25 นาที โดยให้แต่ละหมู่แข่งขันกันทำให้เร็วที่สุด

6. หมวกที่เสร็จก่อนให้รีบออกมาเขียนคำตอบที่ได้จากการเรียงลำดับ
ชั้นส่วน เรื่องความกล้าหาญของ พ.ต.ต. ปริญญา ประเสริฐ ดังนี้

- 6.1 ร.ต.ท. ปริญญา ประเสริฐ (ยศในขณะนั้น)
คือใคร _____
- 6.2 เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ไหน _____
ใครเป็นผู้ทำให้เกิด _____
- 6.3 ฝ่ายใดมีกำลังมากกว่า _____
- 6.4 ใครเป็นผู้ชนะ _____
- 6.5 ร.ต.ท. ปริญญา ประเสริฐ เป็นคนอย่างไร _____

ข. ชั้นวิเคราะห์

1. กรุณอธิบายเพื่อทำการวิเคราะห์ค่านิยมที่สอดแทรกในเรื่อง
1.1 ความกล้าหาญหมายถึงอะไร
1.2 พฤติกรรมของบุคคลใดจึงนิยมว่าเป็นผู้กล้าหาญ
1.3 พฤติกรรมอย่างไรจึงจะไม่เรียกว่ากล้าหาญ
1.4 นักเรียนลองยกตัวอย่างจากประสบการณ์เรื่องความกล้าหาญ
มาคนละ 1 เรื่อง
2. กรุณอธิบายเพื่อทำการวิเคราะห์ค่านิยมมนุษย์สัมพันธ์ ดังนี้
2.1 เมื่อได้รับคำสั่งแล้วถ้าสงสัยทำอย่างไร
2.2 ทำอย่างไรงานจึงจะเสร็จอย่างรวดเร็ว
2.3 งานในกลุ่มของคนเสร็จช้าเพราะเหตุใด
2.4 ผู้นำของกลุ่มควรเป็นอย่างไร
2.5 เรารู้สึกอย่างไรเมื่อทุกคนแล้วไม่มีใครฟัง
2.6 นักเรียนคิดว่าควรจะมีข้อบังคับความคิดเห็นของเพื่อนหรือไม่

3. จากกลุ่มเดิมให้นักเรียนช่วยกันคิดหลักการอบรมคนให้เป็นผู้กล้าหาญ และออกมารายงานหน้าชั้น

4. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุป

ค. ขั้นประยุกต์ใช้

1. ให้นักเรียนจัดนิทรรศการเกี่ยวกับความกล้าหาญที่ควรยกย่องและเขียนความกล้าหาญของคน มาคนละ 1 เรื่อง

ประเมินผล ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนในค่าน

ก. ค่านเนื้อหา โดยดูจาก

1. การทำแบบฝึกหัด
2. การอภิปราย
3. การทำรายงาน

ข. ค่านมนุษยสัมพันธ์ โดยดูจาก

1. ความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน
2. การจัดนิทรรศการ
3. การเขียนพฤติกรรมของตน

อุปกรณ์

1. แขนงมิเพลง เราสู้
2. ชาวจากหนังสือพิมพ์เรื่องเกี่ยวกับความกล้าหาญของบุคคลต่าง ๆ
3. ชิ้นส่วนของความกล้าหาญ ของ พ.ต.ต. ปรีญา ประเสริฐ ทั้งนี้
 - 3.1 ร.ต.ท. ปรีญา ประเสริฐ เป็นตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ เขต 2 เป็นผู้นำชุดแรก จำนวน 35 นาย เดินทางไปเสริมกำลังที่อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

- 3.2 ผู้ก่อการร้ายชุมนุมกำลังกันที่ภูสิงห์ ห่างจากหมู่บ้านนาทราย 10 กิโลเมตร ร.ต.ท. ปริญญา และพวกโจมดี ผ.ก.ค. (ผู้ก่อการคอมมิวนิสต์) ได้ผลึกหลายครั้ง
- 3.3 วันหนึ่งเวลาประมาณ 18.30 น. หน่วยลาดตระเวนพบฐานปฏิบัติการของ ผ.ก.ค. ซึ่งเป็นที่ชุมนุมกำลังของ ผ.ก.ค.
- 3.4 ร.ต.ท. ปริญญา จึงนำกำลังเข้าจับโจมฐานปฏิบัติการของ ผ.ก.ค. จนแตก ผ.ก.ค. ถอยไปรวมกันอยู่ที่ฐานปฏิบัติการที่ 7
- 3.5 ต่อมาเวลาประมาณ 20.00 น. ร.ต.ท. ปริญญา นำกำลังติดตามและปะทะกับ ผ.ก.ค. ในระยะไม่ถึงร้อยหลา ผ.ก.ค. ถูกยิงตายนับสิบ และได้ถอนตัวออกจากฐานทัพ และได้กระจายกำลังโอบล้อมพวก ร.ต.ท. ปริญญา ประเสริฐ
- 3.6 ร.ต.ท. ปริญญา ประเสริฐ ถูกยิงพรุนไปทั้งร่างขณะยึดฐานปฏิบัติการ ผ.ก.ค. ได้
- 3.7 พนักงานวิทยุขอกำลังสนับสนุน ทหารกอง 123 ออกไปช่วย แต่ไม่สามารถตีฝ่าวงล้อมได้ การต่อสู้ติดพันกันอย่างคึกคัก ในเวลา 05.00 น. ผ.ก.ค. จึงสลายตัว
- 3.8 ผ.ก.ค. หักศพไว้ 23 ศพ เจ้าหน้าที่เสียชีวิต 9 นาย และศพเจ้าหน้าที่ถูกส่งไปบำเพ็ญกุศลยังภูมิลำเนาเดิม
4. ใบสั่งเหตุการณ์ ดังนี้
- 4.1 เขียนบันทึกรอยกะแนน (+ + + + + //) ลงหน้าข้อความที่สั่งเกิดพบครั้งละ 1 รอย ดังนี้
- _____ ขณะที่ผู้ทำกิจกรรมเล่นเกม มักจะ
- _____ ปรึกษาหารือกัน
- _____ ตางคนตางทำ
- _____ ยิ้มแย้มแจ่มใส

- _____ ทะเลาะกัน
- _____ รับฟังความคิดเห็น
- _____ เชื่อฟังตนเอง
- _____ แย่งกันทำงาน
- _____ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- 4.2 ผู้เล่นมักจะฉีกกติกาในเรื่อง _____
 - 4.3 ความรู้สึกต่อหน้าที่ของตนเอง _____
 พอใจอะไร _____
 ไม่พอใจอะไร _____
 - 4.4 วิจารณ์และเสนอแนะ _____
5. เอกสารเสริมประสบการณ์เรื่องความกล้าหาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องความอดสาหัส

(เวลา 50 – 100 นาที)

ความมุ่งหมาย

ก. ด้านเนื้อหา

1. ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความอดสาหัส โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 1.1 ตอบคำถามและอธิบายสถานะจากแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
 - 1.2 อภิปรายความหมายใ้ข้อสรุปใ้ถูกต้อง
2. เห็นประโยชน์และคุณค่าของความอดสาหัส โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 2.1 ทำแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
 - 2.2 อภิปรายถึงประโยชน์และคุณค่าของความอดสาหัส
 - 2.3 ช่วยกันวิเคราะห์คุณค่าของความอดสาหัส
3. ให้นักเรียนรู้อั้กกรรมของผู้มีความอดสาหัส โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 3.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
 - 3.2 บอกอั้กกรรมระความอดสาหัสชนิดต่าง ๆ ใ้ครบและถูกต้อง
4. ให้นักเรียนยอมรับในคุณค่าของความอดสาหัส โดยที่นักเรียนจะสามารถ
 - 4.1 แต่งนิทานแสดงใ้เห็นคุณธรรมของความอดสาหัส

ข. ด้านมนุษยสัมพันธ์

1. ให้นักเรียนรู้จักการร่วมมือในการทำงานในค้าน
 - 1.1 คุณค่าของการใ้
 - 1.2 รู้จักความต้องการของผู้อื่น
 - 1.3 ใ้ความร่วมมือกันใ้ขึ้น
 - 1.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ค. คำถามประยุกต์ใช้

1. วางแผนงานที่ตนจะทำในอนาคต ส่งเป็นรายงานเสนอต่ออาจารย์
ภายหลังจากการสอน 1 วัน

แนวคิด

ความอดุสาหะ เป็นหลักธรรมที่จะช่วยให้เกิดผลดีแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกชนิด

เนื้อเรื่อง

ความอดุสาหะ

ความหมายของความอดุสาหะ

"อดุสาหะ" หมายถึงความขยันหมั่นเพียร อดทนต่อความยากลำบาก
ตั้งใจทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าของความอดุสาหะ

1. ได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย
2. ได้เกียรติยศ ชื่อเสียง พระพุทธเจ้าของเราเป็นแบบอย่างอันเลิศ
ในเรื่องความอดุสาหะแสวงหาธรรมอันวิเศษมาสั่งสอนประชาชน

3. ได้รับความเจริญ ซึ่งแม้ความทุกข์ก็ยอมได้เพราะความเพียร
ถึงพุทธภาษิตว่า "วิริเยน ทุกขมจฺเจติ" คนยอมดวงทุกข์ได้เพราะความเพียร

หลักธรรมของผู้มีความอดุสาหะ

ผู้ต้องการความสำเร็จในกิจการทุกอย่าง ต้องมีหลักธรรมประจำใจ

คืออิทธิบาท 4

1. ฉันทะ	พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
2. วิริยะ	เพียรหมั่นประกอบในสิ่งนั้น
3. จิตตะ	เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้นไม่วางธุระ
4. วิมังสา	หมั่นตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น

ความอดุสาหะที่ประกอบเป็นหลักธรรมดังกล่าวจะช่วยให้บังเกิดผลแก่ผู้ปฏิบัติในงานทุกชนิด
แม้ในการศึกษาเล่าเรียน การเล่น หรือการทำกิจการงานเล็กน้อยเพียงไร งานจะสำเร็จ
ด้วยดี เมื่อมีหลักปฏิบัติดังกล่าว

กิจกรรมและการสอน

ชั้นนำและชั้นกิจกรรม

1. ครูคัดเลือกจากหนังสือพิมพ์รายนิตะเรื่องความอุตสาหกรรมล่วงหน้า
ก่อน 1 วัน
2. ให้นักเรียนบางคนอ่านข้อความจากข่าวและช่วยกันอภิปรายความ
หมายเพิ่มเติม
3. แบ่งนักเรียนเป็น 5 หมู่ ๆ ละ 5 คน แต่ละหมู่มีผู้สังเกตการณ์
หมู่ละ 1 คน
4. ครูอธิบายถึงงานที่จะช่วยกันทำ
 - 4.1 นักเรียนจะได้รับซองหมู่ละ 1 ซองภายในซองจะมีชิ้นส่วน
ซึ่งจะต่อเป็นรูปสี่เหลี่ยมใด
 - 4.2 ให้นักเรียนช่วยกันต่อเป็นรูปสี่เหลี่ยม
 - 4.3 ถ้าไม่สามารถต่อได้ อาจแลกเปลี่ยนชิ้นกันในกลุ่มได้
 - 4.4 มีกฎอยู่ว่าขณะเล่นตามรูปหรือส่งสัญญาณใด ๆ ห้ามแย่ง
หรือขอ
 - 4.5 สิ่งที่นักเรียนทำได้คือให้
 - 4.6 จะถือว่างานของกลุ่มเสร็จก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคนทำงาน
เสร็จ คือมีรูปอยู่ตรงหน้าแต่ละคน
 - 4.7 ให้นักเรียนทำภายใน 25 นาที
 - 4.8 ภายหลังจากที่ต่อได้เป็นภาพแล้วให้ตัวแทนหมู่ออกไปเขียนขอ
ความที่ได้จากหลังภาพที่กระดาน
 - 4.9 ใครสงสัยถามก่อนลงมือทำ
5. ครูขออาสาสมัครกลุ่ม 1 คน ออกมารับใบสังเกตการณ์และทำ
หน้าที่สังเกตการณ์

6. ภายหลังที่ส่งตัวแทนไปเขียนสุภาษิตเกี่ยวกับภาพที่ต่อแล้วให้นักเรียนอ่านสุภาษิตนั้นพร้อมกันทั้งชั้น

7. ครูแจกเอกสาร เสริมประสบการณ์เรื่องความอดสาหะ

8. จากกลุ่มเดิมให้นักเรียนค้นคว้าหลักธรรมเรื่องความอดสาหะ ให้แต่ละหมู่แสดงผลงานที่ปายนิเทศ

ข้อวิเคราะห์

1. คานเนื้อหาเรื่อง

ครูอภิปรายสรุปเพื่อทำการวิเคราะห์ดังนี้

- 1.1 ความหมายของความอดสาหะมีอะไรบ้าง
- 1.2 ความอดสาหะมีประโยชน์อย่างไร
- 1.3 หลักธรรมในการอดสาหะมีอะไรบ้าง
- 1.4 เรื่องนิทานที่เกี่ยวกับความอดสาหะมีอะไรบ้าง
- 1.5 สุภาษิตโบราณของไทยที่สอนใจเรื่องความอดสาหะมีอะไรบ้าง
- 1.6 โทษของความเกียจคร้านมีอะไรบ้าง
- 1.7 ยกตัวอย่างเหตุการณ์เรื่องความเพียรในชีวิตประจำวันของนักเรียนได้หรือไม่

2. คานมนุษยสัมพันธ์

ครูอภิปรายเพื่อทำการวิเคราะห์คานมนุษยสัมพันธ์ดังนี้

- 2.1 นักเรียนรู้สึกอย่างไรในขณะที่เล่นเกม
- 2.2 นักเรียนชอบเกมหรือไม่เพราะเหตุใด
- 2.3 มีผู้ให้ชิ้นส่วนและช่วยเหลือนักเรียนหรือไม่
- 2.4 นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อมีผู้ให้ชิ้นส่วน
- 2.5 นักเรียนคิดจะเป็นผู้ให้บ้างหรือไม่
- 2.6 การเป็นผู้ให้และผู้รับมีความรู้สึกต่างกันอย่างไร

- 2.7 นักเรียนคิดว่ากลุ่มจะเสร็จเร็วหรือช้าเพราะเหตุใด
- 2.8 เมื่อถูกห้ามพูดนักเรียนรู้สึกอย่างไร
- 2.9 เมื่อได้พูดตามปกติเราจะพูดอย่างไรจึงจะเกิดประโยชน์

ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนวางแผนงานที่ตนจะทำในอนาคตเสนอต่ออาจารย์ภายหลัง
การสอน 1 วัน

ประเมินผล

คำถามเนื้อหา

1. จากการทำแบบฝึกหัด
2. ความร่วมมือในการอภิปรายเรื่องความอดสาหัส
3. ข้อเสนอผลงานที่ پایانิเทศ
4. ข้อเสนอ และติดตามคุณผลในการเรียนและการทำงาน

คำถามนุษย์สัมพันธ์

1. ความร่วมมือในการเล่น
2. การอภิปรายประโยชน์ที่ได้จากข้อเสนอ

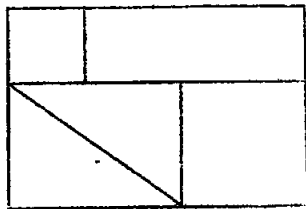
ประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนวางแผนงานที่ตนจะทำในอนาคตว่าต้องใช้ความอดสาหัสในด้านใด

บาง

อุปกรณ์

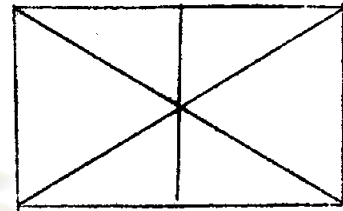
ชิ้นส่วนที่ประกอบเป็นภาพต่าง ๆ รูปสี่เหลี่ยมขนาด 8" X 12" แบบเป็น
ดังข้างล่างนี้

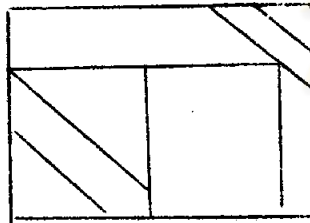
1

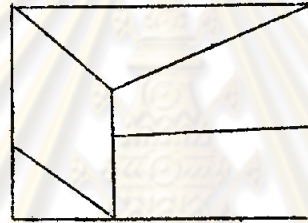
2

3

4

5

กำหนดให้เป็นภาพวาดเรื่องความอดุสสาหะ เรื่องละภาพ ดังนี้

รูปที่ 1

เรื่องเตาแข่งกับกระต่าย

กำหนดให้เขียนบทสุภาษิต ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น

รูปที่ 2

เรื่องนกกระจาบสร้างรัง

กำหนดให้เขียนสุภาษิตว่า อุตสาหิ อุตโน นาโถ ตนนันแหละเป็นที่พึ่ง
แห่งคน

รูปที่ 3

เรื่องผลแห่งความพยายาม

กำหนดให้เขียนสุภาษิตว่า คนลวงทุกข์ได้เพราะความเพียร

รูปที่ 4

เรื่องพระเจ้าตากสินกู้เอกราชตอนตีฝ่าวงล้อมพม่าหนีออกจากกรุงศรีอยุธยา
 ก่อนเสียกรุงครั้งที่ 2
 คานหลังเขียนสุภาพีควา ทางไปสู่เกียรติศักดิ์ จักประดับดอกไม้
 หอมหวลยวนจิตไซ้ ไปได้

รูปที่ 5

เรื่องการบำเพ็ญทุกขกิริยาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 คานหลังเขียนว่า แม่เลือดในกายเราจะเหือดแห้ง จนเหลือแต่หนังเอ็น
 กระดูก แต่ความแรงและความบากบั่นของบุรุษ
 ใตยั้งไม่ถึงผลจะหยุดเพียรเสียไม่มี

ศูนย์วิทยพัทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องความโอบอ้อมอารี เพื่อพ่อแม่

(เวลา 50 - 100 นาที)

จุดมุ่งหมาย

ก. ด้านเนื้อหา

1. ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความโอบอ้อมอารี โดยที่นักเรียนจะสามารถ

- 1.1 ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
- 1.2 แสดงความโอบอ้อมอารีจากสถานการณ์จำลอง
- 1.3 อภิปรายความหมายใ้ถูกต้อง

2. ให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของความโอบอ้อมอารี โดยที่นักเรียนจะสามารถ

- 2.1 ทำแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
- 2.2 ยกตัวอย่างผู้มีคุณเสียสละใ้ถูกต้อง
- 2.3 อภิปรายประโยชน์ของการเสียสละและโทษของการเห็นแก่ตนใ้ถูกต้อง

3. ให้นักเรียนเห็นแนวทางที่จะแสดงความโอบอ้อมอารี โดยที่นักเรียนจะสามารถ

- 3.1 ทำแบบฝึกหัดใ้ถูกต้อง
- 3.2 ทำรายงานใ้ถูกต้อง

ข. ด้านมนุษยสัมพันธ์

1. ให้นักเรียนฝึกฝนการทำงานเป็นกลุ่มในค่าน

- 1.1 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 1.2 การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

- 1.3 การเสียสละ
- 1.4 การเคารพกติกา
- 1.5 การสังเกต

ค. ความประยุกต์ใช้

1. ให้นักเรียนใช้ปากกาสีเขียน กราฟแท่งตามแนวนอน แสดงความโอบอ้อมอารีที่ตนปฏิบัติใน 1 เดือน ตามตารางข้อที่ครุฑกไว้หลังชั้น

แนวคิด ความโอบอ้อมอารี เป็นเส้นแห่งปฏิบัติและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ
อย่างหนึ่งของคนไทย

เนื้อเรื่อง ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความโอบอ้อมอารี หมายถึง แสดงความเห็นใจแก่ผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นด้วย
น้ำใจ แบ่งปันความสุข และสะดวกสบายให้ผู้อื่น

ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คือ ให้สิ่งของ หรืออย่างอื่นที่เรามีมากกว่า หรือไม่มี
ไม่มากกว่า ถ้าเป็นของที่แปลกมีรสดี หรือได้มาจากผู้อื่น ซึ่งคิดว่าเป็นของนายคิดก็
ผู้ชมก็แบ่งปันกันไป

ลักษณะความสำคัญ

1. ความโอบอ้อมอารี และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่นั้นเป็นคุณธรรมที่ผู้ใดประพฤติได้
ย่อมแสดงว่า ผู้นั้นมีลักษณะน้ำใจดี มีเมตตากรุณา และมีคุณธรรมในทางบุญไมตรีของ
หมู่คณะไป

2. คนที่มีใจโอบอ้อมอารี ย่อมเป็นคนมีเสน่ห์ใคร ๆ ก็รักและนับถือ จะทำ
การสิ่งใดมักมีผู้เต็มใจช่วยเหลือให้กิจการงานสำเร็จ

3. การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่นั้น ต้องเป็นไปด้วยน้ำใจจริง ถึงพร้อม
ด้วย กาย วาจา ใจ

ชนิดของความโอบอ้อมอารี การแสดงความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 ด้วยการบริจาคแก่บรรดาบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดสนิทสนม แล้วแผ่ออกไปจนถึงบุคคลที่อยู่ห่าง
 คนออกไปทุกที ตลอดจนถึงสังคม บ้านเมืองและประเทศชาติ และสิ่งสมควรบริจาค
 เป็นการแสดงความโอบอ้อมอารี และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งทำได้ดังนี้

- ก. กำลัษกาย ไ้แก่ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยกำลังกายในการช่วย
 ธุระการงาน
- ข. ทางวาจา ไ้แก่ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระ
 ให้สำเร็จประโยชน์
- ค. ทางกำลังสติปัญญา ไ้แก่การช่วยแสดงความคิดเห็น ช่วยแก้ปัญหา
 เคืองครอน
- ง. ช่วยเหลือค่านำกำลังทรัพย์ มีเครื่องอุปโภค บริโภค เงินทอง
 แบ่งปันให้แก่ผู้ขัดสน
- จ. เราควรฝึกใจตนเองให้รู้จักเห็นใจผู้อื่น

กิจกรรมและการสอน

ก. ผู้นำและชั้นกิจกรรม

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน
2. ครูอธิบายวิธีการเล่นเกม "ความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่"
 - 2.1 นักเรียนจะได้เล่นเกมสนุก ๆ เกมหนึ่ง โดยที่นักเรียน
 คนหนึ่งจะมีสิทธิ์ประจำตัว 1 สิ่
 - 2.2 ทุกกลุ่มจะได้มีตราระบายสีกลุ่มละ 1 แผ่น และสีคนละ
 2 แท่ง บางคนอาจไม่ไ้เลย
 - 2.3 ให้นักเรียนระบายสีในบัตรในช่องแต่ละช่องให้ครบตามจำนวน
 คนในกลุ่มเป็นอย่างน้อย ถ้ายังมีช่องเหลืออยู่ให้ระบายสีให้
 ครบไ้ และสีประจำตัวนักเรียนจะแลกเปลี่ยนกับใครไม่ไ้ แะ
 และนักเรียนต้องเป็นผู้ระบายสีเอง คนอื่นระบายแทนของสีของ
 นัวเองไม่ไ้

2.3 ให้นักเรียนระบายสีลงในบัตรในช่องแต่ละช่องให้ครบตามจำนวนคนในกลุ่มเป็นอย่างน้อย ถ้ายังมีช่องเหลืออยู่ให้ระบายสีให้ครบได้ และสีประจำตัวนักเรียนจะแลกเปลี่ยนกับใครไม่ได้ และนักเรียนต้องเป็นผู้ระบายสีเอง คนอื่นระบายแทนของสีของตัวเองไม่ได้

2.4 ก่อนจะระบายสี ถ้าไม่มีสี ต้องพูดกับคนที่มียี่ว่า

"สี ช่วยฉันที" จะพูดคำอื่นไม่ได้

- พยายามระบายสีในช่องให้มากที่สุด

- ห้ามพูดเรื่องอื่นจะถูกหักคะแนน

- กลุ่มจะเสร็จได้ต่อเมื่อทุกคนระบายสีเสร็จและรูปถูกระบายครบตามที่กำหนด

2.5 ก่อนลงมือเล่นครูสาธิตการระบายสีก่อน

3. ครูแจกบัตรที่ใช้ในการระบายสี ปากกาสี

4. ขออาสาสมัคร 1 คน ออกมารับใบสั่งเหตุการณ์ เป็นผู้สั่งเหตุการณ์ และชี้แจงการทำหน้าที่สั่งเหตุการณ์

ข. ขั้นวิเคราะห์

1. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเพื่อทำการวิเคราะห์คำถามเนื้อหา

1.1 ถ้าไม่ให้เพื่อนยืมปากกาสีงานจะเสร็จได้หรือไม่

1.2 ถ้าเรามีปากกาสี 2 คาม และเพื่อนไม่มีจะทำอย่างไร

1.3 ผู้ให้ปากกาสีเพื่อนรู้สีได้อย่างไร

1.4 ผู้รับรู้สีได้อย่างไร

1.5 ความพยายามของความโอบอ้อมอารีคืออะไร

2. ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายคำถามนุชนิยมสัมพันธ
 - 2.1 ขณะฟังคำสั่งรู้สึกอย่างไร
 - 2.2 ใครฟังแล้วเข้าใจทันที
 - 2.3 ถ้าไม่เข้าใจควรทำอย่างไร
 - 2.4 นักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะทำให้งานเสร็จไปอย่างรวดเร็ว
 - 2.5 การแก่งแย่งจะช่วยให้งานเสร็จเร็วหรือไม่
 - 2.6 การเคารพกฎเกณฑ์ให้ผลดีอย่างไร
 - 2.7 นักเรียนรู้สึกพอใจอะไร
 - 2.8 มีสิ่งใดที่นักเรียนไม่พอใจ อะไรบ้าง เพราะอะไร
3. ให้นักเรียนอ่านแผนภูมิเรื่องการเสียสละเพิ่มเติม ดังนี้

ไกรรณไกรรุกค้าว	แดนไทย
ไทยรบจกสุโขทัย	ชากคิ่น
เสียเนื้อเลือดหลังไหล	ยอมสละสิ้นแล
เสียชีพไปเสียสิ้น	ชอกองเกียรติงาม

บทพระราชนิพนธ์ ร. 6

4. ให้นักเรียนอ่านทีละบรรทัด และช่วยกันแปลความหมายแต่ละบรรทัด
5. ครูยกตัวอย่างพลเมืองดีและเรื่องการเสียสละจากหนังสือพิมพ์
6. จากหมู่เกมให้นักเรียนช่วยกันทำรายงานเรื่องชนิดของความโอบอ้อมอารี ตามที่ครูกำหนดให้ คือ การ วาจา ใจ สติปัญญา ทรัพย์ และให้หมู่ที่เสร็จก่อนออกมาเขียนที่กระดานดำซึ่งครูกำหนดไว้เป็น 5 ช่อง
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อความในช่อง

ค. ขั้นประยุกต์ใช้

ให้นักเรียนใช้คินส์ลีย์เขียนกราฟแท่งตามแนวนอนแสดงความโอบอ้อมอารีที่นักเรียนทำครั้งหนึ่งก็ให้ระบายนៃของหนึ่งต่อ ๆ กันไป ลงในตารางที่มีรายชื่อที่ครูติดไว้ภายใน 1 เดือน

ง. ประเมินผล ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนในค้ำน

1. เนื้อเรื่อง โดยครูจาก

1.1 การทำแบบฝึกหัด

1.2 การแสดงความโอบอ้อมอารีจากสถานการณ์จำลอง

1.3 การยกตัวอย่างเรื่องความโอบอ้อมอารีว่าถูกต้องเพียงใด

1.4 การอภิปรายและตอบคำถาม

2. มนุษยสัมพันธ์ โดยครูจาก

2.1 การเคารพกฎเกณฑ์ของนักเรียนในขณะที่เล่นเกม

อุปกรณ์

1. เกม ความโอบอ้อมอารี แต่ละหมู่จะได้รูปภาพห้กระบายสีที่มีช่องสำหรับระบายสี หมู่ละ 1 ภาพ

2. คินส์ลีย์ หรือปากกาดี

3. ตัวอย่างจากข่าวหนังสือพิมพ์ เรื่องการเสียสละ

4. แผนภูมิเรื่องการเสียสละดังนี้

ไครรานไครรูก้าว	แคนไทย
ไทยรบจนสุดใจ	ชาคคีน
เสียเนื้อเลือดหลังไหล	ยอมสละสิ้นแล
เสียชีพไปเสียสิ้น	ช็อกองเกียรติงาม

5. ใบสังเกตการณ์ครั้งนี้

5.1 ให้นักเรียนเขียนบันทึกรอยคะแนน (~~###~~ / /) ลงหน้า
ข้อความซึ่งสังเกตพบครั้งละ 1 รอย ดังนี้

ในขณะที่เล่นเกมพบว่าผู้เล่นมักแสดงอาการ

- _____ ขอร้อง
- _____ แย่งกัน
- _____ ให้
- _____ สนใจทำเฉพาะของตน
- _____ ยิ้มแย้ม
- _____ โกรธเคือง
- _____ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- _____ ไม่ขอความช่วยเหลือ

5.2 ตอนแรกผู้เล่นแสดงอาการร่วมมือหรือแย่งกัน

ทราบได้อย่างไร _____

5.3 มีเหตุขัดแย้งสังเกตหรือไม่ _____ ทราบได้อย่างไร

5.4 ตอนหลังเพื่อร่วมมือหรือแข่งขันกัน _____

เพราะเหตุใด _____

5.5 กลุ่มเสร็จเร็วหรือช้า _____

เพราะเหตุใด _____

5.6 มีข้อคิดหรือข้อเสนอแนะอะไรบ้าง _____

6. คำชี้แจงในการทำหน้าที่สังเกตการณ์
 - 6.1 ขณะเมื่อทำกิจกรรมให้สังเกตพบว่าเขาแสดงอาการอย่างไร แล้วบันทึกลงในใบสังเกตการณ์
 - 6.2 กรอกข้อความตามที่เห็น
 - 6.3 ไม่ให้ผู้เล่นคุย
 - 6.4 รับผิดชอบต่อแจกตอนเริ่มเล่น
7. ให้นักเรียนทำรายงานให้เสร็จภายใน 15 นาที ครูเป็นผู้ให้คะแนน
ที่เสร็จก่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวสุภาพรรณ พวงจันเพชร

วุฒิทางการศึกษา

สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2508

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

อาจารย์โท แผนกวิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสอน

วิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม
แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย